

CONSILIUL RAIONAL CĂUȘENI
DIRECȚIA EDUCAȚIE, CULTURĂ, TINERET, SPORT ȘI TURISM

A P R O B A T:

Șefa Direcției Educație, Cultură,
Tineret, Sport și Turism Căușeni
Dna Tatiana CUCU _____

15 ianuarie, 2025

**Raport analitic anual privind activitatea rețelei de
Biblioteci publice din raionul Căușeni.**

**Anul 2024 – promovarea valorilor europene
prin lectură și servicii de bibliotecă.**

**Biblioteca Publică Raională
„Ion Ungureanu”
Căușeni**

Fondată în anul 1944

O bibliotecă pentru comunitate!

Tel.: 0243 22517; 0243 22066
e-mail: biblioteca.raionala.causeni@gmail.com
Facebook: <https://www.facebook.com/biblioteca.raionala.causeni>

Căușeni, 2025

Responsabil date statistice – Șestacovschi Larisa, șef adjunct Direcția Educație, Cultură, Tineret, Sport și Turism Căușeni, șefa Secției Cultură

Responsabil de elaborarea Raportului analitic, coordonator - Liuba Osipov, director BPR „Ion Ungureanu” Căușeni

Responsabili pe compartimente :

Instruiri și dezvoltare profesională - Popușoi Natalia, director-adjunct BPR

Servicii de bibliotecă și utilizarea lor – Apostol Oxana, Gargalîc Svetlana, Voinițaia Nelli, bibliotecari BPR

Servicii pentru copii - Balan Natalia, bibliotecar, filiala copii a BPR

Filiala de carte română „Timiș” – Maria Gancev, bibliotecar

Abrevieri și acronime:

BPR – Biblioteca Publică Raională „Ion Ungureanu” Căușeni

BP – Bibliotecile Publice r-l Căușeni

BP – bibliotecă publică; biblioteci publice

DECTST – Direcția Educație Cultură Tineret Sport și Turism Căușeni

ABRM- Asociația Bibliotecarilor din Republica Moldova

APL- Administrația Publică Locală

API – Asociația Presei Independente

BNRM- Biblioteca Națională a Republicii Moldova

CFC – Centrul de Formare Continuă

CE-centrul de excelență

TIC – Tehnologia Informațională și de Comunicare

IT –tehnologii informaționale

UE- Uniunea Europeană

*Raportul textual a fost discutat și promovat spre aprobare în cadrul ședinței din
14 ianuarie 2025*

*a Consiliului de administrativ al Bibliotecii Publice Raionale Căușeni,
Proces verbal nr. 1 din 14.01. 2025*

Publicație cu statut de manuscris.

SUMAR:

I. Misiunea, viziunea, valorile Bibliotecii. Obiectivele anului profesional 2024	4
II. Context organizațional. Componenta documentară a bibliotecii	8
2.2. Proiecte gestionate și cu statut de participare în 2024	9
2.3. Parteneriate	15
2.4. Voluntariat	15
2.5. Implicații profesionale	17
III. Dezvoltarea și prelucrarea resurselor informaționale	18
3.2. Achiziții de documente	18
3.3. Colecția electronică	22
3.4. Baze de date	22
IV. Servicii de bibliotecă și utilizarea lor	23
4.1. Indicatori statistici de utilizare a Bibliotecilor publice din r-l Căușeni	23
4.2 Indicatori de performanță (relaționali)	24
4.3 Descrierea serviciilor de dezvoltare a competențelor utilizatorilor. Servicii în sprijinul implementării Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă:	29
V. Activitate metodologică. Dezvoltare profesională continuă.	32
5.2 Reuniuni metodologice.	32
5.3 Activități educaționale pentru bibliotecari	33
5.4 Activitate de cercetare editorială	35
VI. Resurse	35
6.1 Resurse umane. Personal.	35
6.2 Resurse tehnologice	37
6.3 Resurse financiare	38
VII. Concluzii. Probleme și orientări de perspectivă	39
7.2. Analiza SWOT pentru anul de referință 2024	40
Anexa.1 Indicatori de performanță ai rețelei de biblioteci Căușeni	45
Anexa. 2 Publicații. Articole. Reportaje mass-media.	46
Anexa 3 . Reuniuni profesionale, instruirii organizate de BPR	48
Anexa 4. Link-uri ale celor mai importante activități culturale ale BPR 2024	50

„Viziunea bibliotecii pentru următorii ani trebuie să țină de crearea unei comunități alfabetizate, informate și participative, care contribuie la edificarea și dezvoltarea unei societăți reziliente, informate, incluzive și democratice.”

*Forumul managerilor din cadrul Sistemului Național de Biblioteci,
ediția a 28-a*

I.Misiunea, viziunea rețelei de Biblioteci Publice Căușeni

Rețeaua de biblioteci publice din raionul Căușeni este constituită din 40 biblioteci publice gestionate de APL nivelul I și II, inclusiv Biblioteca Publică Raională „Ion Ungureanu” din cadrul Direcției Educație Cultură Tineret Sport și Turism, gestionată de Consiliul raional Căușeni.

Biblioteca raională activează ca centru biblioteconomic, oferind suport metodologic, logistic și profesional pentru dezvoltarea continuă a activității tuturor bibliotecilor din raionul Căușeni.

Misiunea de bază a bibliotecilor publice din rețeaua raionului Căușeni

a fost și rămâne a fi promovarea cărții și lecturii printre utilizatorii de toate vârstele, biblioteca servind drept punct de conectare a cetățenilor la informații valoroase. Utilizarea eficientă a tehnologiilor informaționale, promovarea accesului la valorile universale facilitând procesul de cunoaștere a valorilor naționale, mai nou, a valorilor europene, livrând produse utile și atractive diferitor grupuri țintă.

Bibliotecile publice din raionul Căușeni tind spre inovarea activității, conectarea cât mai strânsă cu necesitățile și așteptările comunității pentru a-și demonstra reziliența.

La baza activității bibliotecilor publice stau principiile demnității, respectului, accesibilității, gratuității, transparenței, nediscriminării, confidențialității, neangajării politice, autonomiei profesionale și dezvoltării durabile, stipulate în Legea cu privire la biblioteci.

Valorile fundamentale ale bibliotecilor din rețea sunt:

- Satisfacția și implicarea beneficiarilor;
- Creativitate și inovație în serviciile oferite;
- Vizibilitate și eficiență în desfășurarea activităților;
- Modernizarea continuă a infrastructurii și a resurselor;
- Promovarea și susținerea spiritului comunitar;
- Colaborare activă și dezvoltarea de parteneriate strategice.

Biblioteca Publică Raională „Ion Ungureanu”, având misiunea unui centru biblioteconomic regional prin activitatea sa fortifică motivația tuturor angajaților săi și a bibliotecarilor din r-l Căușeni pentru o formare continuă, pentru o acumulare de noi competențe, iar pentru cetățeni biblioteca vine cu oferte și invitații permanente pentru participare la activitățile de divertisment, de instruire non-formală și cele culturale prin generarea, implementarea, multiplicarea inovațiilor și prin prestarea serviciilor de bibliotecă de calitate.

Dorind să devină și să rămână competitive în spațiul prestării serviciilor cu caracter social, educativ, informativ, de dezvoltare profesională continuă și dezvoltare a personalității, BP Căușeni tind spre diversificarea serviciilor destinate cetățenilor din comunitate, având în vedere necesitățile lor de

informare, dar și obiectivele de dezvoltare durabilă la nivel național specificate în Strategia Națională de Dezvoltare „Moldova Europeană 2030”, cât și Obiectivele de Dezvoltare Durabilă 2030 la nivel internațional înaintate de ONU.

Anul 2024 – promovarea valorilor europene prin lectură și servicii de bibliotecă.

Principalele obiective ale bibliotecarilor din BP pentru anul 2024 –

- consolidarea și dezvoltarea unei comunități digitale,
- dezvoltarea personală,
- stimularea lecturii,
- crearea de servicii noi, relevante și inovatoare,
- promovarea valorilor europene prin lectură și servicii de bibliotecă,
- dezvoltarea profesională de înaltă calificare.

La fel, s-a lucrat mult asupra edificării unei rețele puternice de experți care să împărtășească cunoștințe, experiențe, folosirea în comun a ideilor și a resurselor și colaborarea în diverse proiecte pentru a inova și a demonstra reziliență.

În anul care s-a scurs bibliotecarii tuturor BP din raionul Căușeni s-au axat pe prioritățile profesionale formulate în cadrul Forumului Managerilor sistemului național de biblioteci cu referire la Biblioteca anului 2024, unde bibliotecarii:

- Au promovat valorile europene prin activități educaționale și prin lectură și integrarea acestora în conținuturile serviciilor de bibliotecă;
- Au augmentat rolul bibliotecii ca centru de educație nonformală și informală în dezvoltarea competențelor de cultura informației și cultură media;
- Prin toate activitățile desfășurate s-au îngrijit de îmbunătățirea imaginii bibliotecii în comunitate și de consolidarea relațiilor cu toți actorii care o reprezintă, oferind servicii de calitate, fiind prezenți acolo a fost nevoie de suportul și sprijinul lor, asigurând :

- ✓ Păstrarea, conservarea și punerea în valoare a patrimoniului cultural în funcție de cerințele populației din comunitate.
- ✓ Satisfacerea cerințelor de informare bibliografică și documentare a populației.
- ✓ Oferta unui mediu digital accesibil, sigur și incluziv.
- ✓ Conectarea comunității la procesul decizional, prin participarea la viața publică a comunității, implicarea în organizarea acțiunilor culturale, evenimente dedicate zilelor bibliotecilor publice, Programul LecturaCentral, organizarea și participarea în cadrul festivalurilor, concursurilor locale sau raionale de promovare a lecturii.
- ✓ Implicarea și antrenarea bibliotecilor publice în proiecte și parteneriate.
- ✓ Organizarea evenimentelor culturale cu efect de imagine a bibliotecilor publice în comunitate.

Bibliotecarii au direcționat mai multe resurse pentru a dezvolta o prezență online puternică. Interacțiunea cu utilizatorii prin intermediul rețelelor sociale a devenit mai strânsă și mai încrezută.

- Au aplicat la proiecte, granturi și inițiative, obținând o mulțime de beneficii atât pentru utilizatorii bibliotecilor, cât și pentru îmbunătățirea infrastructurii bibliotecii, dar și economisind resursele fondatorilor și demonstrând posibilități inteligente de flexibilitate;
- Au valorificat la maxim tehnologiile existente în bibliotecă, au realizat upgrade-uri și au obținut noi unități TIC;
 - Au întreprins măsuri pentru ajustarea colecțiilor la necesitățile actuale ale membrilor comunității prin achiziții bine gândite, donații și colectare de carte;
- Și-au adaptat activitățile, oferind susținere, suport și servicii de calitate refugiaților din Ucraina contribuind efectiv la incluziunea lor în comunitățile noastre;
- Au diversificat ofertele educaționale, adaptându-le mai ales, pentru vârsta preșcolară și școlară mică;
- Și în anul 2024 BP s-au implicat cu responsabilitate alături de asistenții sociali în procesul de înregistrare a cetățenilor pe platforma www.compensantii.gov.md în vederea atribuirii familiilor a unui grad de vulnerabilitate energetică.
- BPR „Ion Ungureanu” Căușeni a oferit instruirii, consultații, suport metodologic pentru bibliotecarii din bibliotecile publice și din instituțiile de învățământ în vederea creșterii competențelor digitale și profesionale;
- BP au dezvoltat servicii inovative de bibliotecă pe bază de TIC și lectură ca baza pentru dezvoltarea comunităților și susținerea implementării Strategiei naționale de dezvoltare „Moldova Europeană 2030” și a Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă 2030;
- Au diseminat informațiile și materialele despre importanța și beneficiile lecturii;
- Au dezvoltat competențe de gândire critică, combatând analfabetismul funcțional.

Biblioteca Publică Raională „Ion Ungureanu” a marcat în anul 2024 cei 80 de ani de activitate, unde a reușit să scoată în evidență succesele obținute în acești ani. În cadrul evenimentelor au fost nominalizați cei mai buni parteneri și susținători ai bibliotecii din Căușeni, au fost desemnați cei mai buni bibliotecari și cei mai activi utilizatori.

Biblioteca raională din Căușeni a găzduit la data de 2 decembrie Conferința zonală **„Bibliotecile în contextual integrării europene a Republicii Moldova: bibliotecarul ca facilitator al transformării digitale și a educării lecturii”** la care au participat colegi din Cahul, Hîncești, Ștefan Vodă, Chișinău, raionul Căușeni.

Aspectul activității în ansamblu al rețelei de BP Căușeni a fost influențat de activitatea cu o normă de muncă 0,5 în 10 biblioteci (Tănătarii-Noi, Baccealia, Baurci, Chircăieștii-Noi, Copanca, Copanca-copii, Tocuz, BPO nr.1, BPO nr.2, Ciuflești) au influențat mult indicatorii de performanță, rezultatele anului fiind mai slabe ca în anul trecut. La moment, 3 biblioteci (Plop-Știubei, Taraclia adulți, Grădinița) nu activează din lipsa de bibliotecar. Au fost anunțate concursuri de angajare, dar până la moment nu s-au găsit specialiști. Biblioteca publică s. Leuntea este înaintată de către APL spre lichidare. 20 la sută (8 la număr) din totalul bibliotecilor publice din raion nu sunt dotate cu echipament tehnic și în acest proces complicat pentru bibliotecari din cauza crizelor parvenite nu se pot adapta la instruirile și prestarea serviciilor on-line.

Mizăm pe suportul și sprijinul angajatorilor, adică al APL, pe care îi rugăm să pună umărul la dotarea bibliotecilor cu echipament modern și achiziții de carte și asigurarea condițiilor decente de muncă (căldură și electricitate).

La fel de importante și actuale rămân a fi obiectivele puse și în anii trecuți:

- Desăvârșirea abilităților de utilizare TIC pentru bibliotecari. Valorificarea cunoștințelor în E-Guvernare, educație media, educație digitală și crearea și oferirea serviciilor în acest domeniu;
- Promovarea Cărții și a Lecturii ca serviciu prioritar al bibliotecii;
- Participarea la inițiativele și concursurile Proiectului Național „LecturaCentral”, Festivalul Cărții și al Lecturii, Concursul Literar Național „La izvoarele înțelepciunii”, „Citim cu voce tare împreună”, Campania națională „Să citim împreună”, Ora de Coding la bibliotecă, Nocturna Bibliotecilor, Săptămâna Diasporei, Comemorarea Victimelor Holocaustului, Comemorarea Victimelor Deportărilor ș.a. inițiative din republică;
- Evaluarea impactului bibliotecii, dezvoltarea instrumentelor de impact și utilizarea datelor în promovarea bibliotecii;
- Crearea unor spații moderne de bibliotecă, funcționale și atractive, întru facilitarea procesului de învățare, recreere și formare a comunității;
- Instruirea profesională continuă a tuturor bibliotecarilor din rețea, crearea noilor formatori în rândul bibliotecarilor;
- Implicarea în proiecte, atragerea bibliotecarilor din teritoriu și realizarea lor cu succes;
- Realizarea unor activități de Advocacy Pro-bibliotecă;
- Dezvoltarea parteneriatelor comunitare și identificarea noilor parteneri.

Anul 2024 a fost anul alegerilor prezidențiale dar și Locale pentru orașul Căușeni, cât și prezidențiale ale statului Român. Și de această dată bibliotecarii au fost solicitați să activeze în calitate de funcționari electorali (președinți, secretari, membri, operatori) în cadrul birourilor electorale ale secțiilor de votare din toate localitățile. Cu atât mai mult, că pentru a activa în calitate de funcționar electoral în acest an a fost nevoie de certificare de către Centrul de Instruire Continuă în Domeniul

Electoral (CICDE) în urma unui examen alcătuit din 130 de întrebări. Astfel, 19 bibliotecari au susținut examenul și au obținut Certificate de calificare a formării în domeniul electoral valabile pentru 4 ani.

II . Context organizațional.

2.1.Componenta documentară a bibliotecilor.

În anul 2024 s-a lucrat mai puțin asupra componentei documentare a tuturor bibliotecilor din raion, bibliotecile având deja politici de bibliotecă dar care au fost revizuite și actualizate unde a fost necesar. Au fost luate în considerație **modificările la Legea cu privire la biblioteci** și bibliotecarii au fost îndemnați să o studieze și să o respecte în cadrul activității sale.

Din păcate, tot mai puțini bibliotecari-profesioniști avem în statele tuturor tipurilor de biblioteci, care ar face lucrul cu pasiune și profesionalism. Biblioteca raională organizează „Tabăra de vară pentru bibliotecari”, diverse cursuri necesare și îi invită la atelierele profesionale legate de descrierea bibliografică, clasificarea documentelor, colectarea și raportarea datelor statistice, crearea portofoliilor, gestionarea bazelor de date, organizarea evenimentelor de bibliotecă și alte activități ce țin la propriu de activitatea profesională.

Și la Biblioteca raională, la fel, se atestă o fluctuație de cadre, în anul 2024 a demisionat o angajată și a fost angajată alta cu studii pedagogice, însă învățarea atribuțiilor la locul de muncă durează ceva timp. O altă angajată a plecat în concediu de maternitate, iar în locul ei a fost angajată o refugiată din Ucraina.

În raion la fel, au intervenit demisii-angajări în mai multe biblioteci publice, ceea ce a creat unele curențe la sistemul de raportare anuală, noile angajate neavând nici cea mai mică închipuire despre activitatea în bibliotecă și rămânând foarte mirate de existența unei evidențe statistice și raportări atât de vaste. Unii din angajați, ajunși la vârsta de pensionare, nu mai au randamentul de muncă necesar, se împacă mai greu cu tehnologiile, dar nici nu pleacă la odihna binemeritată din frica că nu se vor descurca cu pensia pe care o oferă statul.

Peste 90% de bibliotecari au participat la diverse activități de instruire non-formale oferite de Centrul Biblioteconomic Căușeni și alte centre de formare și instituții din țară.

Mereu mai este loc pentru perfecționarea profesională în rândul bibliotecarilor.

La fel, în anul 2024 s-a ținut cont studierea literaturii de specialitate, articolelor noi apărute în spațiul profesional, am lucrat în baza instrucțiunilor tehnologice, Politicilor de dezvoltare a colecțiilor BPR, Politicilor de cercetare în bibliotecă, au fost perfectate și aduse la ordinea zilei portofoliile serviciilor implementate, ale proiectelor, au fost ținute la zi Registrele de inventar, fișierele tematice și alte documente importante. A fost revizuit fondul de carte, o parte din biblioteci au procedat la casarea unui volum mare de literatură veche și învechită moral. Tot mai multe biblioteci raportează achiziții de carte nouă, banii fiind alocați din partea primăriilor, fapt care bucură enorm. Anul 2024 a adus și multe donații valoroase de carte în bibliotecile publice din partea Guvernului României.

Îngrijorătoare este situația la capitolul echipamente IT. Deja în multe biblioteci au fost decontate calculatoare, printere și tablete primite din prongramul Novateca. Majoritatea echipamentelor decontate au servit mai mult de 10 ani. Din păcate, puține biblioteci se bucură de achiziții de echipament IT nou. Toate speranțele sunt îndreptate către proiecte și donatori.

2.2 Proiecte gestionate și cu statut de participare.

Anul 2024 a fost unul mai puțin productiv pentru derularea și implementarea proiectelor. Un efort major în acest domeniu a fost depus atât la continuarea inițiativelor începute în anul 2023, cât și la aplicarea la noi granturi și proiecte.

Bibliotecile publice din raion au semnat acorduri de colaborare și parteneriat cu 111 parteneri și susținători ai bibliotecii. BPR „Ion Ungureanu” Căușeni a semnat 2 acorduri noi de colaborare și parteneriat cu Agenția pentru Ocuparea Forței de Muncă din Căușeni cât și un acord internațional cu organizația „Comunitățile Viitorului” din România, care a susținut financiar organizarea activităților de bibliotecă, cât și ne-au oferit posibilitatea de a procura mai multe bunuri cum ar fi cărți în limba română, ucraineană, rechizite de birotică, 4 tablete, un laminator și un kit de robotică în sumă de 2000 \$.

BP au participat și coordonat în anul 2024 mai multe proiecte, din care cele mai cu impact au fost:

Proiecte locale:

Filiala de carte română „Timiș” a fost implicată în **Proiectul „Memorie zidită-n piatră”**, grupul de inițiativă Temerarii.

Scopul proiectului: realizarea în localitatea Căinari a unui act de binefacere, contribuind la restaurarea monumentelor, punând accent pe valori ce ajută la formarea personalității tinerilor.

Număr de activități - 5.

Au participat: 25 persoane.

S-a încasat suma de 2000 din cadrul proiectului și o mie de lei a fost din contribuția localnicilor.

Proiecte naționale:

În anul 2024 Biblioteca Publică Raională „Ion Ungureanu” a fost implicată în calitate de partener într-un proiect al Asociației Presei Independente (API) prin care la Căușeni a fost creată o **Celulă de Comunicare de Criză**. În proiect au fost implicate doamne din mai multe domenii cum ar fi: jurnaliste, profesoare, bibliotecare, angajate ale Primăriei, Consiliului raional Căușeni ș.a.

Proiectul „TRIMEDIA – Jurnalism de încredere, media de impact, comunități implicate” este implementat în comun de DW Akademie și Asociația Presei Independente, cu susținerea financiară a Uniunii Europene și cofinanțat de Ministerul Federal German pentru Cooperare Economică și Dezvoltare (BMZ).

Celula de Comunicare de Criză Căușeni a fost constituită cu scopul de a coordona rapid și eficient răspunsurile la situații de urgență, dezastre naturale, crize sanitare și alte amenințări care pot afecta siguranța și bunăstarea populației. Aceasta se concentrează pe asigurarea unei reacții imediate prin mobilizarea resurselor locale și implicarea instituțiilor și autorităților competente, gestionând astfel crizele și limitând impactul negativ asupra comunității.

Componența Celulei de Criză:

Din cadrul Celulei de Criză Căușeni fac parte reprezentanți ai autorităților locale de diverse niveluri:

- Larisa Șestacovschi (Consiliul Raional)

- Iulia Velixar (Primăria Căușeni)
- Liuba Osipov (Directoare BPR "Ion Ungureanu,, Căușeni)
- Natalia Popușoi (Dir.Adjunct BPR "Ion Ungureanu,, Căușeni)
- Svetlana Gargalîc (Bibliotecar – formator Biblioteca BPR "Ion Ungureanu,, Căușeni)
- Iulia Culicenco (Activistă Civică)
- Vera Ciuchitu (Reprezentantă AP Psihologilor Tighina)
- Elena Mocan (Profesoară, Gimnaziul Tocuz)
- Alexandra Țaran și Renata Lupăcescu (Studio-L Căușeni)

În cadrul Celulei de Criză, au fost stabilite următoarele obiective specifice:

1. Monitorizarea situației și evaluarea riscurilor.
2. Coordonarea intervențiilor de urgență la nivel local.
3. Comunicare rapidă și eficientă cu publicul și autoritățile centrale.
4. Mobilizarea resurselor logistice și umane pentru intervenție.
5. Sprijinirea recuperării post-criză și asigurarea continuității serviciilor esențiale.

Activități și realizări:

Până în prezent, membrii echipei au participat la mai multe etape de instruire. Între lunile mai și iunie, Celula de Criză a organizat cinci ședințe de lucru în cadrul cărora au fost discutate aspecte esențiale legate de gestionarea situațiilor de criză. În cadrul proiectului au fost organizate și 3 ședințe cu participarea experților din Suedia, Danemarca, Armenia. Subiectele abordate au inclus reacția în fața dezastrelor naturale, cum ar fi incendii, cutremure, inundații, caniculă, alerte cu bombă și identificarea obiectelor periculoase neexplodate.

Mesaje Cheie pentru Public:

Pentru a spori conștientizarea comunității, au fost formulate următoarele mesaje cheie:

- Ești informat - ești în siguranță.
- În caz de... ce să faci.
- Ai grijă la dezinformare - informează-te din surse oficiale.
- Urmați instrucțiunile autorităților.
- Aveți grijă de copii, persoanele în vârstă și cele cu dizabilități.
- Nu uitați de animalele de casă și cele de companie.
- Sună la 112.

Impactul Proiectului „Ești informat, ești în siguranță”

Proiectul a avut un impact semnificativ asupra comunității, având ca scop principal creșterea gradului de conștientizare și informare a cetățenilor cu privire la problemele de siguranță, prevenirea infracționalității și protecția împotriva riscurilor. Activitățile realizate includ:

- Organizarea a două zile de instruire pentru 42 de bibliotecari din raionul Căușeni.
- Identificarea a 136 de spații publice pentru plasarea afișelor informative.
- Realizarea a 162 de activități informative și simulări pentru copii în 4 licee, 27 de gimnazii, 20 de grădinițe, 3 centre de creație și 15 case de cultură, cu un impact direct asupra a 5746 de copii, 58 de educatori și 43 de profesori.

2. La fel, în calitate de parteneri am fost implicați în **Proiectul-Campanie „Stop Fals!”** inițiat de Asociația Presei Independente.

Astfel, în calitate de formator, doamna Natalia Popușoi a realizat mai multe activități de instruire-informare în localitățile din raionul Căușeni.

„În cadrul întâlnirii organizate pentru doamnele din comunitatea Ursoaia, am abordat tema dezinformării și importanța campaniei STOP FALS, utilizând o formă de discuție informală care a facilitat interacțiunea și deschiderea participanților.

Am început prin a le explica conceptul de dezinformare, evidențiind modul în care informațiile false pot influența percepția publicului și pot genera confuzii sau comportamente neadecvate. Folosind exemple din viața cotidiană, am reușit să ilustrez situații reale în care dezinformarea a avut un impact negativ asupra comunității sau individului. Astfel, doamnele au putut să recunoască modalitățile prin care informațiile inexacte pot circula și cum pot afecta deciziile personale ori colective.

Materialele informative, Prezentarea PPT „Stop Fals” pe care le-am prezentat-o a inclus grafice, infografice și studii de caz. Acestea le-au oferit doamnelor instrumentele necesare pentru a evalua mai bine sursele de informație pe care le întâlnesc zilnic. În plus, am discutat despre comportamentele pe care le pot adopta pentru a verifica veridicitatea informațiilor, cum ar fi consultarea mai multor surse sau utilizarea platformelor de verificare a faptelor.

Un aspect important al discuției a fost prezentarea portalului Stopfals.md, care oferă resurse suplimentare și sprijin în combaterea dezinformării. Le-am arătat cum pot accesa portalul, ce tipuri de informații pot găsi acolo și cum pot participa la inițiativele campaniei STOP FALS. La finalul întâlnirii, am încurajat un dialog deschis, iar doamnele au avut ocazia să pună întrebări și să își împărtășească propriile experiențe în întâlnirea cu informațiile false, manipularea și propagandă. Feedback-ul primit a

fost pozitiv, multe dintre participante exprimându-și recunoștința pentru informațiile obținute și dorința de a fi mai atente la sursele de informație.”

Astfel de activități au fost organizate în 3 localități cu participarea a 43 de cetățeni.

Campania STOP FALS! are scopul de a contribui la diminuarea efectelor și impactului informației false, propagandistice și manipulative, care este difuzată pe diferite căi de comunicare, precum și la dezvoltarea capacităților cetățenilor de a analiza și reacționa critic la informațiile recepționate.

3. Inițiativa Civică „Pune Umărul Căușeni”

Un nucleu de oameni solidari care se implică în mod conștient la dezvoltarea unei societăți civile puternice. 2 bibliotecari BPR „Ion Ungureanu”, și liderii comunitari am demonstrat că prin implicare putem construi punți către imposibilul.

Acțiuni:

3 instruirii pentru 7 membri ai grupului

210 persoane chestionate

3 probleme a comunității identificate.

Înaintarea unui demers către APL cu solicitarea de reparație capitală drumului pe strada M. Sadoveanu.

Răspuns pozitiv din partea APL și soluționarea problemei.

Impact:

- Soluționarea problemei cele mai stringente - reparația capitală a drumului pe strada M.Sadoveanu;

-70000 lei contribuții ale populației colectați de la 23 famili locuitorii străzii pentru asigurarea lucrări de construcție a drumului.

Proiecte internaționale:

În anul 2024 3 biblioteci din raionul Căușeni – Biblioteca raională, Biblioteca Ursoaia și Biblioteca Tănătari au fost selectate pentru a participa într-un proiect internațional LIBHUB inițiat de AO „Comunitățile Viitorului” din București, România.

Finanțator:

Network of European Foundations (NEF), prin European Programme for Integration and Migration (EPIM)

Grupuri țintă:

- 10 bibliotecari locali din România și Moldova instruiți în cadrul proiectului, care organizează servicii și programe pentru TCN în bibliotecile publice partenere în proiect;
- 20 de beneficiari finali, TCN (refugiați din Ucraina, migranți și lucrători alolingvi) care participă la activitățile organizate de bibliotecile publice partenere în proiect.

Durata proiectului: 12 luni cu posibilitatea de a integra serviciile și programele create în oferta permanentă a bibliotecii

Obiectivul principal este de a introduce în biblioteci un set de programe fundamentale, adaptate pentru a răspunde nevoilor specifice ale noilor membri ai comunității, împuternicindu-i pe aceștia să se implice în noua comunitate, favorizând integrarea și conștientizarea despre culturi diverse. În acest scop ACV va dezvolta un KIT de programe pentru bibliotecile publice, care vizează dezvoltarea abilităților pentru noii membri ai comunității în trei direcții:

- Abilități digitale
- Abilități lingvistice
- Abilități de organizare comunitară

Beneficiul bibliotecarului și a BPR Ion Ungureanu

- Kit de programe, format din resurse educaționale tematice + dotări cu valoare cuprinsă între 1500 și 2000 EUR per bibliotecă, în funcție de tipul și numărul programelor pentru care au optat:

Training (online, 3 zile în octombrie 2024; 3 zile în martie 2025)

Mentorat (online, octombrie 2024 - martie 2025)

- set pentru activități creativ - recreative;
- set de 4 tablete;
- 1 kit de robotică.

BPR „Ion Ungureanu” a inclus în proiect 4 servicii de bibliotecă:

1. Clubul de robotică – 5 participanți;
2. Ore de limba română – 7 participanți;
3. Abilități Digitale- 7 participanți;
4. Activități Culturale- 8 participanți

Biblioteca Ursoaia a inclus 3 servicii: Ora de limbă română, ora digitală și ora de povești.

Biblioteca Tănătari a inclus la fel 3 servicii: Ora de limbă română, ora digitală și ora de povești

Care deja sunt active și sunt prestate cu regularitate cetățenilor din Ucraina și vorbitorilor de limbă rusă, așa precum au fost condițiile proiectului.

În anul 2024 continuă activitatea în Proiectul USAID „Comunitatea Mea” Biblioteca Sălcuța, Biblioteca Ursoia, Biblioteca Taraclia, Biblioteca Orășenească Căinari.

La Taraclia în baza activității în acest proiect bibliotecarii au inițiat un serviciu de bibliotecă „Accesul cetățenilor la informație de interes public”, unde oferă locuitorilor diverse tipuri de informații legate de procesul decizional local, dar și cel raional și republican. Deseori, în Biblioteca din Taraclia își desfășoară ședințele Consiliul local, luând decizii importante în favoarea localității.

2.3 Parteneriate:

Anul 2024 a fost unul bun la menținerea colaborărilor vechi și crearea parteneriatelor noi. Astfel, pentru anul 2024 au fost raportate în raion 111 parteneriate cu bibliotecile publice. Parteneriatele noi au adus roade în activitatea bibliotecilor din raion. O parte bună de biblioteci au valorificat

parteneriatele deja existente, organizând activități culturale și comunitare în comun, oferind sprijin și susținere reciprocă.

- În anul 2024, BPR „Ion Ungureanu” a valorificat parteneriatul cu Biroul de Probațiune Căușeni, beneficiind de sprijin prin delegarea persoanelor care trebuiau să presteze munca în folosul comunității, pentru a-și ispăși greșelile comise în fața statului. Deși „greșelile” sunt diverși, acordul de colaborare a permis delegarea unor cetățeni cu abilități în domeniul electricității și în realizarea de reparații cosmetice. Acest parteneriat s-a dovedit a fi de mare ajutor pentru bibliotecă, mai ales în perioada în care au fost planificate lucrări de reparație a spațiilor, fiind necesare forțe de muncitori. Astfel, s-a reușit amenajarea unei mici bucătării în bibliotecă, unde angajații își pot încălzi s-au chiar pregăti un prânz, sau o pauză de masă. Au fost renovate aproape toate încăperile prin vopsirea pereților, a podelelelor, în două încăperi au fost acoperite podelele cu linoleum. Având în vedere temperaturile ridicate din vara trecută, volumul enorm de muncă legată de ridicarea greutăților, parteneriatul cu Biroul de Probațiune este unul foarte valoros pentru o bibliotecă.

- Unul din partenerii cei mai fideli și receptivi ai BPR rămân a fi instituțiile de învățământ. În baza acordurilor de parteneriat semnate anterior Biblioteca raională au fost desfășurate mai multe activități culturale și literare, ore de informare și lecții de istorie dedicate personalităților marcante locale și din lume. Astfel, au fost organizate un șir de activități în cadrul Săptămânii memoriei victimelor Holocaustului, Zilele Naționale ale Lecturii, Ziua Internațională a Cititului împreună, Zilele Naționale Mateevici, Protejarea mediului ambiant, Participarea elevilor la concursuri și inițiative literare din cadrul FNLC, „Citim împreună”, „La izvoarele înțelepciunii”, întâlnirea cu scriitorii Vasile Romanciuc, Maria Pilchin, Aurelian Silvestru, Vladimir Beșleagă, Dumitru Coliban, Ioan Găină, concursul de desene „Ești informat – ești în siguranță”, ș.a.

Parteneriate frumoase cu instituțiile de învățământ din localitate o au toate BP din raion, elevii și profesorii fiind cei mai activi și interesați utilizatori și beneficiari ai serviciilor oferite de bibliotecă.

- Tot aici putem menționa parteneriatele fructuoase cu **AdB „Plai natal”, AO „Speranța”, AO „Viitorul”, Centrul Social „Concordia”** care aduc beneficii și sporesc imaginea BPT Taraclia. În acest an biblioteca a obținut donații de cărți și rechizite de birotică necesare pentru activitatea zilnică.

- BPT Ursoaia are parteneriat frumos cu **Azilul de Bătrâni** organizând un șir de activități pentru seniorii beneficiari ai acestui azil.

- În calitate de partener, Biblioteca raională și BP au oferit spațiu și echipament, inclusiv utilizarea tablei interactive (BPR) pentru instruirii livrate de formatori din alte instituții beneficiarilor săi fiind asistați de către bibliotecari în cadrul seminarelor:

- BPR a oferit spațiul ei și calculatoarele pentru a fi realizat cu succes examenul pentru certificarea funcționarilor electorali. Astfel, peste 1500 de persoane au susținut examenul în incinta Bibliotecii raionale fiind certificate de CICDE.

- Ședințe pentru instruirii online ale profesorilor și învățătorilor, ședințele birourilor electorale, ședințe ale activiștilor civici ș.a.

BPR și BP înregistrează și un șir întreg parteneriate informale, cele mai active fiind cu instituțiile de învățământ și educație timpurie, Casele de Cultură, asistența socială, medici de familie, sectoriști din poliție, agenți economici, cetățeni interesați ș.a.

2.4 Voluntariat.

Voluntariatul este o dimensiune prioritară pentru dezvoltarea bibliotecilor, care oferă spații adecvate și condiții relevante pentru implicarea cetățenilor. Majoritatea voluntarilor care se oferă să ajute bibliotecarii sunt tineri activi, ei promovează serviciile, în special îmbogățirea cunoștințelor în domeniul tehnologiilor informaționale a utilizatorilor, promovarea aplicațiilor pe tablete, prestează ore informative, promovează clubul de lectură, promovează cartea.

Pentru o activitate mai productivă cu o credibilitate mai mare biblioteca are nevoie de persoane care să promoveze cauzele bibliotecii, care să contribuie la diseminarea practicilor frumoase, a activităților bibliotecii, dar și oferă anumite critici constructive. Pe parcursul ultimului an, BP din rețeaua Căușeni au înregistrat în jur de 35 de voluntari prin care bibliotecile au reușit să adune în jurul său persoane de încredere, voluntari ai bibliotecii, care rămân a fi și mentori pentru nou veniții utilizatori ai serviciilor de bibliotecă.

Pe parcursul anului 2024 în BPR au fost antrenați activ cel puțin 23 voluntari care au oferit în jur de 120 ore de voluntariat. Ei au fost implicați în activitățile recreative de pe lângă biblioteca raională, ajutor la teme pentru acasă, studierea limbii engleze, asistență la instruiți IT, mentori în cluburile pe interese – Clubul de Robotică, Programul pentru Tineri YES, Clubul de Șah și dame, Tabăra de Vară a bibliotecii și multe alte activități unde tinerii își pot demonstra calitățile și își pot dezvolta abilități noi.

Activitatea acestora este coordonată de managerii bibliotecilor iar meritele le sunt apreciate în cadrul activităților organizate la bibliotecă, în special de Ziua Internațională a Voluntariatului, care este marcată anual la data de 5 decembrie. De exemplu, voluntarii bibliotecii publice raionale, pe parcursul anului 2024, au crescut eficacitatea serviciilor de bibliotecă pentru comunitate acordând din timpul liber 120 ore.

Contribuția bibliotecarilor și implicarea acestora la procesul decizional este reflectată de activitatea din cadrul comisiilor de specialitate din care fac parte, în cele mai dese cazuri este vorba de comisiile de specialitate ale consiliilor locale pe diverse domenii: cultură, tineret și sport, învățământ, comitetele sindicale, consilii de administrație și comisii din cadrul ABRM.

În anul de referință principalele arii de implicare a voluntarilor au fost:

- ✓ Servicii de reparație în biblioteci;
- ✓ Servicii IT
- ✓ Servicii și activități sub formă de ateliere handmade
- ✓ Servicii de recreere
- ✓ Amenajarea spațiilor pentru lectură și activități
- ✓ Completarea colecțiilor de cărți
- ✓ Implementarea proiectelor.

Clubul de Robotică.

Un serviciu al bibliotecii în care se implică tot mai mulți tineri în calitate de voluntari este și Clubul de Robotică de pe lângă BPR. Menționăm aici implicarea cu suflet a fraților Serafim și Emilian

Lupan, Bogdan Focșa și Daniel Calancea, Alexandru Țurcan. Acești adolescenți asigură durabilitatea serviciului și creșterea semnificativă a numărului de participanți la acest serviciu. Ei au sarcina de a învăța copiii de vârstă 7-11 ani să programeze și să construiască roboți inteligenți, la fel pregătesc grupuri de copii ca să participe la diverse concursuri de robotică cum ar fi "Robo Liga Bibliotecilor 2023, 2022, 2021, 2020, 2019".

Serafim Lupan – un activ voluntar al Bibliotecii Publice Raionale „Ion Ungureanu”. Fiind utilizator fidel, Serafim se implică regulat în activități culturale, educaționale și informative a bibliotecii. Pasiunea sa mereu au fost calculatoarele. Venind la bibliotecă de pe când avea o vârstă de 9 ani și una din preferatele sale ocupații a fost robotica și programarea. Mereu era interesat de ceva nou și pe parcursul anilor a reușit să ajungă „mâna dreaptă” a antrenorului de robotică. Chiar și acum având 16 ani Serafim se implică cu drag în activitatea bibliotecii.

La fel, acum este în curs de intruire în domeniul tehnologiilor informaționale urmând următoarele cursuri ca:

- Introducere în programarea WEB (dezvoltarea aplicațiilor în mediul online)
- Administrarea sistemelor informaționale (administrarea sistemelor de operare și programarea pe SO)
- Managementul arhitectural al sistemelor informaționale (Dezvoltarea mediilor de programare a sistemelor de programare)
- Programarea utilizând limbaje structurale.(introducerea în mediul limbajelor structurale și logica de programarea)

Aceste implicări mențin BPR „Ion Ungureanu” la un nivel înalt în localitate în domeniul de robotică și programare pentru copii și adolescenți, crește imaginea și încrederea în comunitate. Iar seturile de roboți Lego pe care le are biblioteca sunt valorificate la maxim zilnic la orele de robotică.

BP Taraclia și BP Zaim activează ca parteneri în Proiectul „Școala tânărului Voluntar” care are drept scop dezvoltarea destinațiilor turistice. Cu suportul MiDL se va crea traseul turistic „Podoabele Sudului”, iar voluntarii bibliotecii vin în ajutor prin identificarea locurilor și destinațiilor turistice, soluționarea problemelor de amenajare a lor.

Majoritatea BP din raion atestă prezența voluntarilor în bibliotecile în care activează, oficial în anul 2024 au fost atestați 35 de voluntari, care au activat 418 ore în bibliotecile din raionul Căușeni.

În Bibliotecă tinerii voluntari se regăsesc mai mult în ajutorul bibliotecarilor la realizarea serviciilor de bibliotecă cum ar fi „În ajutorul temelor pentru acasă”, „Club de Șah și Dame”, Tabăra de Vară, „Bibliotecar pentru o zi”, „Ora de engleză” ș.a.

Mai mult sau mai puțin activi, dar nu există activitate de bibliotecă fără implicarea copiilor, tinerilor și altor categorii de persoane gata să se implice, să susțină, să vină cu sfaturi. Bibliotecarii sunt și ei voluntari activi în comunitate, lideri buni și de succes. Bibliotecara Maria Tataroi (BP Ursoaia), Josan Gheorghina (BP Tănătari), Larisa Hîncu (BO Căinari), Ana Hîncu (BP Tănătarii Noi), Rodica Baltag (BP Cîrnășenii-Noi), Nina Munteanu (BP Zaim), Nina Pavlenco (BP Săiți), Dina Banari (BP Ucraina), Angela Duca (BP Hagimus), Natalia Serjant(BP Pervomaisc) care se remarcă prin spiritul

său civic și capacitatea de a aduna oameni în jurul său. Asemenea istorii avem practic în fiecare localitate, bibliotecarii fiind inițiatorii faptelor bune pentru comunitate.

2.5. Implicații profesionale.

În anul 2024 bibliotecarii au continuat să fie activi în mai multe domenii decât cele profesionale.

Anul 2024 fiind unul electoral a implicat o parte majoră a bibliotecarilor din tot raionul în procesul electoral. 19 bibliotecari din bibliotecile publice din raion au activat în calitate de președinți, secretari și membri ai Comisiilor electorale de nivelul I și a Birourilor electorale, dând dovadă de competențe înalte în desfășurarea alegerilor prezidențiale, locale, cât și alegerile din România.

8 bibliotecari din BP au activat în calitate de recenzori în cadrul Recesământului populației 2024.

Bibliotecara s. Chircăiești, s.Cîrnășeni-Noi, s.Hagimus sunt membre în Consiliul de Securitate Comunitar, în grupul de lucru al Primăriei.

Bibliotecarele s. Tănătarii-Noi. S.Grigorievca, s.Opaci, s.Săiți, s.Sălcuța sunt membre responsabile pentru problemele recrutării, încorporării și completare pentru persoanele apte de serviciul militar.

Bibliotecara s.Ursoaia face parte din grupul stări excepționale și a comisiei multidisciplinare a drepturilor copiilor din cadrul APL, este implicată în activitățile proiectului Comunitatea mea/ program finanțat de USAID, membru al proiectului comunitar „Pune umărul”.

Directorul-adjunct al BPR „Ion Ungureanu” a fost angajată ca observator pe termen lung la Promo-Lex, cea ce dă dovadă de responsabilitate și abilități înalte în domeniul electoral.

Foarte activi sunt bibliotecarii din localitățile care sunt în Programul „Comunitatea Mea”, unde bibliotecarii sunt facilitatori ai comunității. Aici menționăm bibliotecarele Ana Bocancea, Taraclia, Maria Tataroi, Ursoaia, Tatiana Șendrea, Larisa Hîncu, Căinari.

Bibliotecara s.Zaim este membră a Consiliului de Securitate Comunitar al Primăriei Zaim, membru al Comisiei administrative a Primăriei, membru al GAL „Tezaurul Botnei, Cetățean de Onoare al comunei Zaim.

Directorul BPR Liuba Osipov este membru al Consiliului de Administrație al I.P.I.Î. Liceul Teoretic „Mihai Eminescu” Căușeni.

Bibliotecarele BPR Gargalîc Svetlana, Groza Oxana, Osipov Liuba și Popușoi Natalia fac parte din Consiliul participativ al orașului Căușeni. Participând la ședințele Consiliului au reușit să identifice și să amelioreze mai multe probleme din localitate precum ar fi gunoșiștile neautorizate din oraș, apa potabilă necalitativă, monitorizarea bugetului Primăriei ș.a.

Bibliotecara Maria Gancev 8 ani consecutiv elaborează probele pentru etapa raională a Concursului literar „La izvoarele înțelepciunii”. În rezultatul implicării serioase a dnei Gancev și a organizării la nivel înalt a Concursului, elevii căușeneni se califică pe primele locuri la etapa republicană.

2.6 Instrumente de comunicare instituționale

Cel mai popular instrument de comunicare online folosite de bibliotecile publice din raionul Căușeni este pagina de Facebook a instituțiilor la care se pot abona toți doritorii pentru a fi informați cu activitatea bibliotecilor din localitate. Bibliotecile publice dețin un singur blog al cărui număr

Raport analitic anual privind activitatea rețelei de Biblioteci Publice din r-I Căușeni pentru anul 2024

de vizitatori îl constituie 1017, iar vizite 1213.

În 2024 postările de pe pagina de Facebook au fost vizitate de 21544 urmăritori, accesări fiind 140843. Pagina de Facebook permite bibliotecilor publice să fie mai vizibile, prin furnizarea articolelor, fotografiilor, afişelor, filmuleţelor, etc

III. Dezvoltarea și prelucrarea resurselor informaționale.

3.1 Accesul la raft.

Asigurarea accesului liber la raft constituie o prioritate pentru Biblioteca raională „Ion Ungureanu” acest indicator constituind - 98 %. Bibliotecile publice din raionul Căușeni oferă publicului larg 99% acces liber la rafturile bibliotecii. Oricare utilizator al bibliotecilor din raion poate personal să navigheze printre rafturile cu cărți și publicații. 1% din numărul de cărți se află fie în dulapuri, fie depozitate din motiv, că sunt scumpe, rare, fac parte din colecțiile mai vechi și puțin întrebate, sau sunt rezervate și sunt oferite la cerere în condiții obișnuite, fiind înregistrate obligatoriu în formularul utilizatorului.

Sursele de completare a colecțiilor au fost diferite; difuzori de carte, edituri, donații de la Ministerul Culturii, donații particulare de la persoane fizice.

3.2. Achiziții de documente.

Având în vedere prioritățile profesionale ale anului 2024, dezvoltarea colecțiilor constituie un obiectiv prioritar pentru toate tipurile de biblioteci, care au misiunea de a pune la dispoziția utilizatorilor informații calitative și necesare pe diverse suporturi informaționale. Politicile de dezvoltare a colecțiilor BP stipulează direcțiile de achiziții și de gestionare corectă a colecțiilor de bibliotecă. Dezvoltarea colecțiilor este un proces de creștere și de actualizare a colecțiilor prin achiziție și eliminarea periodică a documentelor, urmărește realizarea echilibrului între exhaustivitate și selectivitate, astfel, încât fiecare utilizator să găsească în bibliotecă un număr suficient de titluri din zona preocupărilor sale informaționale. De felul în care se realizează dezvoltarea colecțiilor depind și următorii factori: imaginea bibliotecii, valoarea colecțiilor și sporirea numărului de utilizatori ai bibliotecii.

În anul 2024 dezvoltarea colecțiilor s-a orientat pe obiectivele clar definite:

- Achiziția de carte la maximum bazată pe cererea utilizatorului, pe studierea atentă a pieței care propune carte;
- Creșterea colecției de documente și din alte surse decât cele bugetare, care să răspundă nevoilor utilizatorilor;
- Utilizarea resurselor info-documentare din colecțiile web cu acces deschis – descărcarea cărților în format PDF și audiocărți, diverse informații în format digital și stocarea lor în baze de date ale BP;
- Continuarea activității de integrare a resurselor info-documentare din colecția bibliotecii în catalogul-fișier off-line al bibliotecii raionale, cât și a celor din rețeaua BP;
- Integrarea colecției de carte al BPR în SIBIMOL;
- Colaborarea constantă și eficientă cu partenerii și populația în vederea colectării surselor pentru achiziții și colectării diverselor donații de carte;

- Asigurarea igienei, securității colecției.

Dacă e să vorbim despre Biblioteca raională, am putea să spunem tare, că anul 2024 a fost unul productiv la acest capitol. În primul rând a fost realizată o achiziție de carte conform cerințelor utilizatorilor și în urma cercetării minuțioase a ofertelor. Astfel, din sursele bugetare ale bibliotecilor din raion au fost procurate **5186 exemplare de cărți în sumă 210004 lei, 4485 de cărți în limba română**. În anul 2024 achiziția de carte în cadrul Bibliotecii raionale „Ion Ungureanu” a fost efectuată prin intermediul magazinului LITERA, facilitator Dl Oleg Cazacu. Am rămas mulțumiți de oferta foarte variată de cărți propuse pe programul școlar, oferta de reduceri, livrare gratuită și seriozitate. Astfel, din sursele bugetare ale BPR au fost procurate **460 de cărți în sumă de 60000 mii lei**. La fel, BPR a beneficiat de donații generoase din partea Bibliotecii Naționale, Bibliotecii Naționale pentru Copii „Ion Creangă”, a Ministerului Culturii, din partea scriitorilor și a proiectelor . În total **904 cărți în sumă aproximativ 95 mii lei, din care 352 cărți în limba engleză și 36 cărți în limba ucraineană**.

Tabel 1. Achiziții. Situația în raion.

	Total u.m.	Cărți	Publicații Seriale u.m.	Doc.audio- video	Cheltuieli financiare, lei
2020	3626	3444	160	22	272340
2021	3816	3603	189	24	186986
2022	2490	2250	112	175	172685
2023	2539	2425	109	5	262040
2024	5186	5096	90	0	210004
Variație 2023 - 2024 (+;-)	+2647 +104 %	+2671	- 19	-5	-52036 -20%

Bibliotecile Publice din raionul Căușeni în anul 2024 au achiziționat **5186** volume de documente tipărite. **Comparativ cu anul 2023, cu 104 % mai mult**. Cheltuielile pentru achiziții au scăzut cu **52036 lei, ceea ce constituie cu 20 % mai puțini bani cheltuiți ca anul trecut**. Criza financiară din țară se răsfrânge asupra bibliotecilor, dar anul 2024 a fost unul reușit pentru completarea fondurilor de carte ale bibliotecilor publice din donațiile generoase adin partea statului român care a contribuit cu seturi frumoase de cărți în bibliotecile care aveau mare nevoie de ele.

Achizițiile ajunse în fondul bibliotecilor este îmbogățit cu literatură pe compartimentele: **Lingvistică, filologie, literatură - 90%; generalități, artă, sport – 10% ; în limba de stat – 88% și în limbile minorităților naționale – 12% (engleză, ucraineană, rusă)**.

Îmbucurător este faptul că unele biblioteci aplicând procedee de Advocacy cu succes au obținut finanțări frumoase pentru achiziția de carte cum ar fi BPO Căinari au obținut buget de 37 mii lei (344 volume) carte; BP Chircăiești – 3000 lei pentru 28 de cărți; BP Chircăiești-Noi 2000 lei – 25 cărți;

BP Cîrnățeni 2000 lei – 22 cărți; BP Cîrnățenii Noi 2500 lei – 25 cărți; BP Hagimus 6000 lei – 42 cărți, 3 titluri de ziare, 3 reviste abonate; BP Pervomaisc 5000 lei -57 cărți; BP Săiți 10000 lei – 63 cărți, abonare 5000 lei; BP Sălcuța 2500 lei – 50 cărți; BP Taraclia – 3000 lei – 29 cărți; BP Tănătari 12000 lei – 111 cărți; BP Zaim 13804 lei - 139 cărți; BP Zaim Copii – 11495 lei – 155 cărți.

Donatii

BP Baimaclia – 203 cărți (26716,32 lei) din partea Guvernului Român;

BP Cîrnățenii Noi – 180 cărți (34378,38 lei) din partea Guvernului Român

BP Coșcalia – 1150 cărți din partea Bibliotecii Naționale aRM.

BP Opaci 385 cărți din partea Guvernului României

BP Săiți – 25 cărți din partea 2 cetățeni

BP Surchiceni – 203 cărți (26716,32 lei) din partea Guvernului României

BP Tănătari 15 cărți (2612 lei) din partea proiectului LibHub

BP Ursoaia – 100 cărți din partea Guvernului RM, 29 cărți din partea LibHub

BP Zaim - 6 cărți (350 lei)

BP Tănătarii Noi – 7 cărți –enciclopedii (3150 lei) – cetățeană din sat.

Publicațiile au fost inventariate, înregistrate, prelucrate biblioteconomic și predate în serviciile bibliotecii, biblioteci filiale, arajate publice comunale.

Serviciul Fonduri și Prelucrarea Colecțiilor BPR Căușeni contribuie esențial:

- la menținerea evidenței globale și individuale a documentelor;
- la asigurarea calității traseului documentelor în bibliotecă.

Conform programului de instruire, la seminare au fost aduse la cunoștință și detaliate instrucțiunile cu privire la evidența și organizarea colecțiilor de bibliotecă în baza noului Regulament de evidență a colecțiilor. În cursul anului bibliotecarii au primit asistenta metodologică, cu privire la verificarea colecțiilor, întocmirea proceselor verbale de casare a documentelor. Recunoaștem cu regret faptul, că singura bibliotecară din secția fonduri și prelucrare a literaturii a BPR are unele mici scăpări la capitolul Descrierea bibliografică a documentelor, având în vedere modificările din standardele la aceast capitol, care ajung la noi cu întârziere.

Și în acest an BPR și BP au achiziționat cărți de la editura Litera, magazinele Librarius, Betsseler.md, Elefant.md fiind cei mai mari prestatori de literatură din țară. Marea parte a volumelor noi intrate în bibliotecă au fost în limba română. Având în vedere politicile de dezvoltare a colecțiilor, toate cărțile cumpărate sunt editate în cel mult ultimii 5 ani, dar majoritatea în ultimii 2 ani. Edițiile periodice sunt în mare parte reviste și ziare în limba atât română, cât și rusă și sunt selectate după cerințele și doleanțele utilizatorilor. În procesul de selecție a publicațiilor pentru achiziție au fost implicați și utilizatorii, necesitățile lor informaționale fiind colectate prin chestionare tradiționale, online sau verbal.

Completarea colecției de ediții periodice se face anual prin abonare, fiind selectate titlurile care corespund necesităților de informare a utilizatorilor. Pentru anul 2024 au fost achiziționate în raion 90 abonamente la ediții periodice, dintre care 7 la Biblioteca raională. Numărul în scădere a numărului de ediții periodice se datorează și faptului, că edițiile periodice nu mai sunt atât de căutate ca mai înainte, iar unele din ele au trecut la format online pentru a nu falimenta. Dar totodată, bibliotecile au rămas printre puținele instituții, sau locuri unde se mai poate răsfoi un ziar sau o revistă, ca pe vremuri. Acest fapt este luat în considerație pentru menținerea utilizatorilor-cititori de ziare și reviste.

BPR Căușeni este unica instituție care abonează și oferă acces gratuit la „Monitorul oficial al RM” în tot raionul, iar pentru abonarea lui se cheltuie 8000 lei anual. Dar deja din anul 2025 *Monitorul oficial al RM* va fi utilizată varianta online a revistei. Este comod și gratuit.

Impactul informațional impune noi cerințe și ritmuri în dezvoltarea colecțiilor bibliotecilor publice. Politica de management a colecțiilor bazată pe anticipare, inovare, tehnologizare, coerență urmărește organizarea și modelarea unei colecții pertinente, dezvoltarea unui patrimoniu informativ și cognitiv adecvat necesităților actuale de informare, documentare, lectură a utilizatorilor. Deși scopul dezvoltării colecțiilor este de a satisface nevoile informaționale ale tuturor utilizatorilor din comunitatea deservită, acest obiectiv nu este complet realizat din cauza restricțiilor financiare, creșterii prețurilor la producția editorială, a diversității nevoilor informaționale ale utilizatorilor.

Tabel 2. **Casări și colecția totală de documente. Toate bibliotecile din retea.**

	Casări u.m.	În limba de stat	Existent la sf.anului	În limba de stat
2020	9308	2746	407288	259908
2021	3563	2372	407541	261110
2022	7762	7039	402269	256309
2023	6350	938	398458	257560
2024	4929	1932	398715	260113
Variație (+;-)	-1421	+994	+257	+2553

Dacă examinăm acest tabel, vedem, că a numărul de volume casate a scăzut puțin, cu toate că se necesită casarea unui număr mult mai mare de cărți prin biblioteci. Dar noua legislație prevede casarea doar prin decizia consiliului și acest fapt îngreunează procesul de casare, fiind necesar un pachet mai amplu de documente. Ne bucurăm pentru creșterea numărului de volume în biblioteci, mai ales, pentru complectarea fondurilor cu carte în limba română. **Procentul de volume în limba română rămâne a crescut ușor de la 64% în anul 2023 la 65,2% în anul 2024.**

Tabel 3. **Analiza Indicatorilor de performanță (Total pe raion)**

	Indicatorii	2020	2021	2022	2023	2024
1	Achiziții total (u.m.)	3626	3816	2490	2539	5186
2	<i>Achiziții per capita(r.1:nr.populației)</i>	<i>0,04</i>	<i>0,04</i>	<i>0,02</i>	<i>0,03</i>	<i>0,06</i>
3	Cheltuieli pentru achizitii și servicii (lei)	392967	278075	271179	398165	298177

4	Cheltuieli pentru personal (lei)	3295538	3544509	3999570	4005018	4395817
5	<i>Raportul între cheltuieli pentru achiziții și chelt. pentru personal B.3.3.3(r.3:4)</i>	0,11	0,07	0,06	0,09	0,07

 Conform datelor prezentate de secția statistică a Consiliului raional, în raionul Căușeni la data de 01.01.2023 locuiesc 82 342 de cetățeni.

Indicatorul de performanță referitor la achiziții per capita a crescut puțin. Datorăm acest lucru donațiilor generoase din partea statului roman.

În achizițiile din anul de referință, ca și în anii precedenți, cel mai mare procent le revine resurselor informaționale din domeniul lingvistic, filologiei și literaturii, ceea ce e firesc pentru bibliotecile publice. Procentul achizițiilor de resurse informaționale din celelalte domenii ale cunoașterii este unul satisfăcător.

3.3. Colecția electronică:

Situația creării unui fond mai bogat în ce privește colecția electronică a bibliotecilor din raion a rămas la nivelul scăzut din anii anteriori. Cu toate, că un beneficiu vădit pentru completarea colecțiilor de bibliotecă l-ar avea o colecție electronică de volume, ceea ce bibliotecile publice din raionul Căușeni încă nu dispun, sau numărul lor este neesențial.

Prezența colecției electronice ar aduce un impact considerabil bibliotecilor prin economisirea finanțelor, utilizarea nelimitată a volumelor nu deteriorează documentele, documentul poate fi folosit atât în incinta bibliotecii, cât și la distanță. BPR a început crearea unui fond de cărți PDF și audio în format digital și la moment numărul cărților audio a trecut de 650. Astfel, BPR dispune de o bază de date a cărților audio. Politica informațională a BPR Căușeni va avea pentru anii următori prioritate pentru elaborarea, dezvoltarea și livrarea conținutului electronic și va îndemna bibliotecile publice din raion spre acest deziderat.

La sfârșitul anului 2024 în fondurile bibliotecilor publice din raionul Căușeni se regăsesc 83 de documente audiovizuale în format CD/DVD, o mare parte din ele anexate la cărțile cu povești și sunt în special, în bibliotecile pentru copii.

3.4. Baze de date.

Bibliotecile publice din raionul Căușeni nu pot raporta nici o bază de date achiziționată. În primul rând, nu este cerere. În al doilea rând, majoritatea bazelor de date sunt destul de scumpe și necesită plăți anuale. Din acest motiv, considerăm mai relevantă achiziția de cărți și publicații în format tradițional, cel puțin, până nu va apărea cererea utilizatorilor.

În anul 2024 bibliotecile publice din raionul Căușeni au raportat prezența a 9 baze de date locale create de biblioteci. Din ele 6 sunt create de către bibliotecarii BPR „Ion Ungureanu”, iar BP Ursoaia are 3 baze de date create de bibliotecara Maria Tataroi, care cuprinde istoria localității, a

personalităților și alte informații relevante pentru bibliotecă. 2 baze de date raportate anul trecut au fost decontate din motivul învechirii datelor, neactualizării la timp și pierderea datelor din fișiere.

Bazele de date „Catalogul alfabetic al BPR „Ion Ungureanu” Căușeni”, „Personalități marcante din raionul Căușeni”, „Lista utilizatorului unic” „Link-uri de referință și informații despre bibliotecile din raion”, „Cărți audio”, „Ion Găină – biobibliografie” ș.a. sunt în permanentă actualizare și prezența lor în Google Drive este foarte utilă, atunci când este nevoie de ele, accesând un calculator conectat la Internet.

Foarte încet și modest ne mișcăm în această direcție, dar pentru anii următori, cu siguranță, majoritatea bibliotecilor vor raporta baze de date. O mare parte de bibliotecari BP din rețea sunt pe punct de finisare a bazelor de date similare – catalog alfabetic, istorie locală, utilizator unic ș.a.

IV. Servicii de bibliotecă și utilizarea lor.

Anul 2024 bibliotecile din raionul Căușeni, inclusiv și cea raională au prestat servicii variate locuitorilor din comunitățile pe care le deserveșc. Multe biblioteci au mers pe serviciile tradiționale, ele fiind testate de timp și aduc în continuare plusvaloare bibliotecii dacă sunt îmbunătățite și sunt implicați parteneri și idei inovative. Numărul utilizatorilor care au pășit pragul bibliotecilor a mai crescut, prezența la activitățile culturale este mai mare, cartea este mult mai întrebăată și începe a fi „la modă” în ultima vreme.

4.1 Indicatori statistici de utilizare a bibliotecilor publice din r-l Căușeni.

Cele 39 (din 40) de Biblioteci publice funcționale (unele funcționale parțial) din raionul Căușeni în anul 2024 au avut ca scop de a satisface prompt și calitativ cerințele informaționale ale celor **12580 utilizatori** ai săi prin utilizarea celor mai efective instrumente și metode de căutare a informației, astfel au fost acordate spre consultare **157496 de documente**, au fost organizate **1448 activități culturale pentru public**, livrate **4686 ore de instruire pe diferite tematici pentru 16005 de participanți**.

Tabel 4. Indicatori statistici.

anul	Utilizatori	Copii până la 16 ani	Vizite	Împrumuturi	Activități culturale	Nr. ore ac. de instruire, inclusiv online	Nr. particip. t-ți educaționale
2020	14543	7422	125892	194554	1031	725	1657
2021	13823	6886	125026	183583	1002	686	1215
2022	12773	6660	134080	146162	1132	1081	1132
2023	14019	7622	162961	169721	1455	1722	3982
2024	12580	7012	148908	157496	1448	4686	915
Variație (+/-)	-1439	-610	-14053	-12225	-7	+2964	-3067
%	-10%	- 8%	-8%	-7%	-0,5%	+172%	-77 %

Trist este rezultatul variațiilor indicatorilor statistici prezenți în tabelul nr.4. Toate valorile sunt pe minus, în afară de nr. de ore academice de instruire, inclusiv online de care au beneficiat utilizatorii bibliotecilor. Aceste rezultate se datorează în mare parte scăderii numărului de utilizatori din motivul că multe biblioteci nu au funcționat o parte din timp, s-au funcționează timp limitat. Cererea și așa slabă pentru vizitarea bibliotecilor este afectată de mai mulți factori, inclusiv de posibilitățile internetului la care au acces marea majoritate a populației, lipsa de carte nouă în biblioteci, biblioteci închise.

Tabel 5. Utilizatori înscriși după categorii de vârstă.

	Evidența utilizatorilor					Procent din total înscriși				
	2020	2021	2022	2023	2024	2020	2021	2022	2023	2024
Până la 16 ani	7422	6886	6660	7622	7012	51,03%	49%	52%	53%	55%
17-34	3443	3482	2819	2875	2805	23,67%	26%	22%	21%	22%
35-64	2493	2479	2340	2553	1885	17,15%	18%	18%	18%	16%
După 65	1185	976	954	1224	878	8,15%	7%	8%	8%	7%
Total	14543	13823	12773	14019	12580	100%	100%	100%	100%	100%

4.2 . Indicatori de performanță (relaționali) (Tabel 6)

	Indicatorii	2020	2021	2022	2023	2024
1	Numărul de împrumuturi	194554	183583	134080	169721	157496
2	Număr de documente	407288	406321	402269	398458	398715
3	<i>Rata de circulație B.2.1.1 (r.1:2)</i>	<i>0,47</i>	<i>0,45</i>	<i>0,33</i>	<i>0,42</i>	<i>0,39</i>
4	Numărul populației servite	83447	83447	83499	82947	82342
5	<i>Împrumut pe cap de locuitor B.2.1.2 (r.1:4)</i>	<i>2,3</i>	<i>2,2</i>	<i>1,6</i>	<i>2,0</i>	<i>1,9</i>
6.	Numărul vizite fizice (fizice + virtuale)	125892	125026	134080	162961 273851	148908
7.	<i>Intrări în bibliotecă pe cap de locuitor B.2.2.1 (r.6:4)</i>	<i>1,5</i>	<i>1,5</i>	<i>2,3</i>	<i>2,0</i>	<i>1,8</i>

8.	Numărul de persoane prezente la activitățile culturale	1767	1673	12825	18176	16005
9.	<i>Rata de participare la activitățile organizate de bibliotecă B.2.2.4 (r.8:4 X 1000)</i>	21	20	154	219	194
10.	Numărul de sesiuni de instruire (ore academice)	725	686	1081	1722	4686
11.	<i>Numărul de participări la orele de instruire B.2.2.5 (r.10:4 X1000)</i>	8	8,2	13	20,7	56
12.	Numărul de utilizatori activi	14543	13823	12773	14019	12580
13.	Populația țintă	70000	70000	70000	70000	70000
14.	<i>Procentul de frecventare de către populația țintă B.2.4.1 (r.12:13 X100)</i>	21%	20%	20%	21%	18%
15.	Cheltuieli totale	4507727	4667149	4423912	5690509	5894695
16.	<i>Cost per împrumut B.3.1.1 (r.15:1)</i>	23	25	33	33,5	37
17.	Cheltuieli pentru achiziții și servicii (lei)	392967	278075	271179	398165	374674
18.	<i>Costul achizițiilor per împrumut B.3.1.2 (r.17:1)</i>	2	1,5	2	2,3	2,3
19.	<i>Cost per utilizator B.3.4.1 (r.15:12)</i>	310	337	346	405	468
20.	<i>Cost per intrări fizice și virtuale B.3.4.2 (r.15:6)</i>	36	37	24	35 (20)	40

O analiză simplă a indicatorilor din tabel (Tabel 6) ne arată, că practic toți indicatorii ce țin de cheltuieli financiare atât în cifre cantitative, cât și cei de performanță sunt în ușoară creștere. Acestea au fost influențate de diferiți factori. În primul rând, scumpirea serviciilor, a cărților, majorarea salariilor bibliotecarilor și alte cheltuieli au condiționat creșterea indicatorilor. Și invers, micșorarea numărului de utilizatori activi și a vizitelor au condiționat scăderea indicatorilor de performanță ce țin de utilizarea bibliotecilor.

Totuși, nu uităm că 4 biblioteci, nu au activat în anul de refrință, 2 biblioteci au avut ușile închise ceva timp pe motiv de reparație, în așa mod, au crescut esențial costurile pentru deservirea unui utilizator și pentru o intrare fizică.

Bibliotecile nu s-au oprit din elanul de activități fructuoase, continuând să implementeze servicii noi și implicându-se în proiecte. La fel, tradițional, au fost susținute Campaniile inițiate de bibliotecile naționale „LecturaCentral”, inițiativa „Nici o zi fără lectură”, „Citim cu voce tare împreună”, Festivalul Național al Cărții și Lecturii, Concursul literar republican „La izvoarele înțelepciunii”, Campania națională „Să citim împreună” ș.a.

Bibliotecile Publice din raionul Căușeni (Anexa 3 cuprinde o parte din activitățile culturale și educaționale ale BPR Căușeni cu link-uri) fiind gazda primitoare a unor diverse activități culturale organizate în colaborare cu utilizatorii și cu parteneri din diferite domenii, în anul 2024 a fost marcat de câteva activități și programe culturale care au sporit imaginea bibliotecilor și au dus la realizarea scopului, oferind utilizatorilor pe lângă serviciile tradiționale împrumut de documente, consultarea în regim de sala de lectură, participarea la diferite acțiuni culturale - artistice și acces la tehnologiile informaționale și Internet, cum ar fi:

- La data de 14 februarie 2024 în Biblioteca raională a fost desfășurată a II-a ediție a Zilei Naționale a Lecturii care este marcată anual în data de 14 februarie, zi în care s-a născut Marele poet, Grigore Vieru. Cu acest prilej **Biblioteca Publică Raională „Ion Ungureanu” Căușeni** în parteneriat cu Biblioteca Liceului Teoretic „Mihai Eminescu” Căușeni a găzduit un eveniment

cultural-literar cu genericul „Grigore Vieru - Duminica Mare a neamului românesc”. Evenimentul a cuprins în sine un recital frumos de poezie, cântece pe versurile marelui Poet, cugetări și interpretări de fragmente teatralizate. Au fost foarte convingători și au avut prestații pline emoții atât picii din clasa a II-a, cât și elevii din clasele gimnaziale. Cartea, Lectura și poezia viereană aduc doar beneficii pentru

creșterea și dezvoltarea unei personalități culte și inteligente.

- Și în anul 2024 a continuat cu succes activitatea Clubului de Femei Moderne „Cucoanele/Панночки”. După amiezile zilei de vineri au găzduit în jur de 14 ședințe ale clubului, unde femeile din localitate și femeile strămutate din Ucraina se adună pentru a socializa, pentru a-și împărtăși experiențele de viață, pentru a discuta pe marginea lecturilor preferate, a afla diferite metode de menținere a sănătății și a tinereții, pentru a serba frumos evenimente de tot felul. Clubul Femeilor a reunit în anul 2024 la Biblioteca raională din Căușeni în jur de 26 de femei moldovene și ucrainene.

- 21 martie de Ziua Mondială a Poeziei a fost organizat un eveniment frumos. Poezia s-a simțit la ea acasă acolo unde și-au dat întâlnire elevi, profesori, bibliotecari cu scriitorul, poetul și muzeograful Ion Găină. Recital poetic din versul profund al lui Ioan Găină, discuții de suflet despre simbolismul și motivația unei poezii în viața omului, acordarea titlului onorific de „*Mesager al versului matern*” elevilor și profesorilor care au dat dovadă de talent, dragoste și respect pentru versul scris, pentru limba mamei. Ziua mondială a poeziei este o ocazie de a ne onora poezii, de a reînvia tradițiile orale, cum ar

fi recitalurile de poezie, de a promova lectura, scrierea și predarea poeziei, de a întări legătura dintre poezie și alte arte.

Evenimentul a fost organizat în cadrul parteneriatului dintre Biblioteca Publică Raională „Ion Ungureanu” Căușeni, Casa-muzeu "Alexie Mateevici" Zaim și Liceul Teoretic "Mihai Eminescu" Căușeni și face parte din programul Zilelor Naționale Mateevici -2024.

- 29.03.2024. Campusul Competențelor - 10 ani de activitate! În 10 ani a fost atestată o activitate cum ar fi în minimum în 20 de ani de lucru obișnuiți. Mândri de a face parte din această frumoasă istorie! Fericite că am apucat acest deceniu în viața mea și a Bibliotecii în care activez!

- Instruiri pe diverse tematici cu invitația experților din diferite domenii atât pentru bibliotecari cât și pentru cetățeni folosind instrumente noi de lucru cum ar fi tabla interactivă, tablete performante, cât și oferirea

spațiilor confortabile dotate cu bean-baguri, canapele, mese și scaune mobile.

- 11.04.2024. Eveniment de suflet și popas poetic alături de „Poetul cu aripi de carte” Vasile Romanciuc.

Onorați să cunoaștem aieva și să ascultăm cu cel mai mare drag vocea „Purtătorului de cuvânt al Tăcerii”. Să cunoaștem mai îndeaproape Omul care „i-ar fi plăcut să fie un cuvânt, un cuvânt de care să le fie dor celorlalte cuvinte, sau un cuvânt sihastru”...

Temperat, chibzuit, exigent, înzestrat cu mare talent, distins om de cultură – sunt doar câteva calități ce-l caracterizează pe Vasile Romanciuc. Versurile Poetului denotă acea dragoste infinită pentru cititor, acea înțelegere care naște adevărata poezie sinceră, pură, elegantă, sensibilă, autentică. Cuvântul îi este unealta de lucru, mijloc de instruire și educare, de alinare și de luptă.

Într-un interviu de-al său Vasile Romanciuc spunea „Cele mai frumoase amintiri pe care le poate avea un copil sunt: cei 7 ani de-acasă, anii de bibliotecă și anii de școală”. Ca bibliotecari suntem profund recunoscători pentru faptul că nu uită să vorbească atât de frumos despre bibliotecă la toate întâlnirile cu cititorii, să accentueze cât de important este să avem o bibliotecă pe lângă noi. Poetul Vasile Romanciuc a scris atâtea versuri minunate în care Biblioteca își are locul său aparte în inima și creația dumnealui, căci recunoaște că a fost „De carte înfiat”

- Ateliere de creație și tematice, evenimente culturale și tematice cu femei, copii din Moldova și Ucraina, instruiri IT – „Școala IT pentru persoane NEET”, „Competențe digitale pentru fiecare”, „Ajutor la contor” întâlniri și discuții cu specialiști, discuții asupra cărților citite;

ambele participante s-au întors de la etapa republicană cu locuri premiante. Daria Cuzmin –Locul I și Cătălina Bejenari cu locul II.

- Activități de informare în parteneriat cu colaboratorii Asistenței sociale Căușeni dedicate Luptei împotriva Violenței, Egalitate de Gen, 16 zile de activism civic împotriva violenței față de Femei și Fete.

- Concursul Național „La izvoarele înțelepciunii” dedicat scriitorului a desemnat cu premii elevele Bejenari Cătălina eleva Liceului Teoretic „Alexei Mateevici” or. Căinari, Daria Cuzmin eleva Liceului Teoretic „Ion Creangă” or. Căușeni ambele câștigătoare la etapa raională Căușeni. Spre mândria noastră

- Servicii de consultare și instruire în domeniul utilizării portalului E-Gov pentru cetățeni.
- Servicii de consultare și instruire în domeniul utilizării IT și perifericelor pentru toate vârstele.
- Ore de educație mediatică și educație electorală.

A devenit deja tradiție în bibliotecă, ca serviciile oferite utilizatorilor să fie racordate cu unul sau mai multe obiective de dezvoltare globală ONU. În vederea conștientizării profunde a acestui fapt, personalul bibliotecilor a participat la o serie întreagă de

instruiri, exerciții și dezbateri, ca apoi aceste cunoștințe să fie diseminate celorlalți bibliotecari din raion, iar serviciile și activitățile oferite de bibliotecă să se regăsească în principalele obiective de dezvoltare a comunității.

- La data de 27 septembrie Biblioteca raională a organizat o întâlnire frumoasă cu scriitoarea Maria Pilchin în cadrul Campaniei „Să citim împreună”. Peste 80 de copii participanți la eveniment s-au grăbit să cunoască autoarea cărții „Doggy” și să audă răspunsuri la întrebările care-i frământau după ce au lecturat această carte.

24 ianuarie 2024. O întâlnire de suflet cu scriitorul Aurelian Silvestru la Căinari. Organizator, Maria Gancev, bibliotecar Filiala de carte română „Timiș” a Bibliotecii Publice Raioanle „Ion Ungureanu” Căușeni.

Copiii și tinerii au fost încântați să cunoască mai îndeaproape scriitorul și să audă răspunsuri la întrebările care îi frământau după ce au lecturat din opera scriitorului.

4.2 Descrierea serviciilor de dezvoltare a competențelor utilizatorilor.

În anul 2024 bibliotecile publice teritoriale din raionul Căușeni au dezvoltat și prestat peste 90 servicii de bibliotecă. Din ele 8 servicii au fost realizate de BPR Căușeni.

Dacă vorbim de activitățile cultural educative, cât și serviciile oferite de bibliotecă, evident că vorbim, deja tradițional, despre racordarea lor ODD 2030. Și în acest an cele mai multe servicii se regăsesc în **Obiectivul 4. Educație de calitate.**

Astfel menționăm serviciile:

- „Competențe digitale pentru fiecare”, „Ora de limbă engleză”, – BPR Căușeni
- „Atelierul păpușarilor”, BP Ursoaia
- „Arta ca mijloc de educație” BP Săiți
- „Ora să STIM” Filiala Copii Căușeni, BP Coșcalia, BO nr.2 Căușeni
- „Duolingo – aplicație pentru învățarea limbii engleze” – BP Hagimus
- „Literatura Universală în viziunea mea”, 14 participanți, 6 activități, pe parcursul anului.
- „Tinerii condeieri”, 11 activități, 14 participanți. Filiala de carte română „Timiș”
- „Educație mediatică” – BPR Căușeni, BP Săiți, BP Ursoaia, BP Tănătari, BP Surchiceni, BP Zaim, BP Coșcalia, BP Taraclia; BP Ursoaia; BP Baimaclia; BP Hagimus ș.a.
- „Clubul lecturii de vară” „Deceluș”, „Mama, bunica și eu prieteni ai cărții suntem”, „Lectura în familie” -40 particip.; „Calculator p/u toți” 24 partic. BPO Căinari
- „Pregătim temele pentru acasă la bibliotecă” – Filiala copii BPR Căușeni, BP Săiți; BP Zaim, BO Căinari, BP Grigorievca, BP Cârnațeni, BP Hagimus, BP Sălcuța, BP Opaci, BP Fîrlădeni, BO Căușeni nr.2;
- „Atelier de creație” 10 part. „Joc de dame” 12-15 participanți, „Ora de desen” 6 participanți, „Jocuri de logică” -BP Chircăieștii-Noi

- Jurnalul bibliotecii”-136 participanți, „Lectură la sală”-32 participanți, „Învățăm de la bunica”-9 copii. – BP Cîrnățeni
- Dezvoltarea gândirii și logicii – „Clubul amatorilor de Șah” BPR Căușeni, BP Ucrainca, BP Zaim, BP Tănătari; „Jocuri educative și de logică” BP Hagimus, „Clubul de Robotică” BPR Căușeni, „Jocuri de masă” BO nr.2 Căușeni, „Clubul curioșilor” BP Chircăieștii-Noi, „Școala altfel” BP Ciuflești
- Dezvoltarea abilităților de lectură – „Cu Povestea la cei mici”, „Fiecare copil merită o Poveste” „Cartea vine la tine” – BPR și Filiala Copii Căușeni, „Frumoasele povești te învătă cum să crești” BP Ursoaia, „Portița spre Lectură” – BP Ucrainca, „Lecturi pentru seniori” BP Taraclia copii, „Ora să citim” BP Opaci, „Ora poveștilor” BO nr.2 Căușeni, BP Ciufletii „Ora povestei altfel” BP Baimaclia, „În ospetie la poveste” Bp Chircăiești, BP Săiți, BP Ucrainca, „Povestea improvizată” BP Tănătari, „Citește – trăiește liber!” , „Cunoaște biblioteca ta – Biblioteca Zaim!” „Iubesc să citesc” BP Zaim ș.a. Bibliovara 2024
- Clubul de lectură „Cât citești atâta ești”, „Citim o poveste cu familia la bibliotecă”, „Să fim cu cei mai triști ca noi”, „Nici o zi fără enciclopedie” „Primii pași în domeniul IT”, „Noi am ales un mod sănătos de viață” – BP Taraclia-copii
-
- Astfel, bibliotecile publice din raion și-au extins și organizat activitățile conform tendințelor de cerere din comunitate și au replicat servicii de bibliotecă. Cele mai reușite și solicitate servicii din biblioteci rămân a fi cele legate de :
 - Tehnologii informaționale, cum ar fi instruirile IT, utilizarea programelor și aplicațiilor – „Școala IT pentru adulți”, „Calculatorul pentru toți” BP Surchceni, „Managementul calculatorului” BP Fîrlădeni, „Managementul Calculatorului” BPR, BP Ursoaia, BR Zaim, BP Cîrnățeni, BP Ciuflești, BP Tănătari, BP Ucrainca; „Primii pași în domeniul IT” BP Taraclia, „IT pentru toți” BP Hagimus;
 - „Inspiros -Tablenet, desenăm și ne distrăm” BP Fîrlădeni, „TechLab” BP Opaci, BP Cîrnățenii-Noi, BP Hagimus, „Karaoke Star” BP Ciuflești
 - Bibliotecara BP Cîrnățenii Noi din activitatea serviciului de bibliotecă „TechLab” (din anul 2018) a creat un ansamblu de copii „Romanița” care cuprinde 20 de copii. Acest ansamblu s-a făcut deja cunoscut în raion prin prestațiile de succes la festivaluri, concerte și evenimente culturale.

ODD 1. Fără sărăcie. – anul 2024 a oferit posibilitate bibliotecarilor să se afirme încă o dată ca funcționari profesioniști și cu abilități multidimensionale – înregistrarea cetățenilor pe platforma „Compensații.gov.md” , programul „Ajutor la contor”.

Un alt serviciu, care ajută familiile cu venituri mici este SMB **„Tabăra de vară și lectură la bibliotecă”**. Acest serviciu ajută părinții cu copii de 6-14 ani să poată munci vara și să nu cheltuiască banii din familie pentru o tabără costisitoare. Pe parcursul verii și a vacanțelor școlare copii sunt antrenați în activități cognitiv-distractive, vizite, activități artistice. Beneficiază de serviciu peste 350 de copii din raion. „Bibliovacanța” Bibliotecii pentru copii Căușeni a avut un impact deosebit, adunând 56 de copii, care s-au implicat zilnic în activități de lectură, divertisment, de sport, de logică. Același serviciu la dezvoltat BP Ursoaia, BP Hagimus, BP Taraclia, „Vacanța veselă la bibliotecă” BP Zaim copii și BP Tănătari. În anul 2024 taberele de vară de la biblioteci au integrat atât copii din localitățile noastre, cât și copii ai refugiaților din Ucraina.

ODD 3. Educarea modului sănătos de viață –

- „Mediu și sănătate”, BP Taraclia copii , BPO Căinari
- „Raftul cu sănătate” BP Zaim
- „Fitnes pentru toți” BP Cîrnățenii Noi
- Clubul pensionarilor „Speranța” BP Baimaclia
- „Clubul seniorilor” BP Săiți

ODD 5. Egalitate de gen.

Activități în care au fost implicate bibliotecile sunt cele „16 zile de activism civic împotriva violenței în familie” – expoziții, activități de informare în parteneriat cu Asistența socială Căușeni .

BPR Căușeni a continuat desfășurarea cu succes în anul 2024 a unui șir bogat de activități cu participarea femeilor și fetelor Clubul Femeilor Moderne „Cucoanele/Pannociki”. La început clubul a fost destinat doar femeilor din Moldova, ca mai apoi să fie integrate femei și fete din Ucraina. Spectrul tematicilor a fost foarte divers, începând cu Recete de bucătărie, până la întâlniri cu specialiști în domenii – medici, psihologi, juriști, modelier.

Proiectul „Abilitarea femeilor, comunităților locale și a refugiaților din Moldova” a cuprins în sine un șir de activități destinate femeilor.

BP Chircăiești a continuat serviciul „Clubul femeilor moderne” unde un număr de 5-6 femei din localitate se întâlnesc periodic la bibliotecă pentru a pune în discuție diverse teme ce țin de pregătirea bucatelor, îngrijirea florilor de cameră, rețete de sănătate și frumusețe, divertisment.

- Serviciul „Spargе cercul violenței!” BP Zaim

ODD 8. Muncă decentă.

O zi în rol de bibliotecar, 5 participanți, 8 activități, pe parcursul anului. Filiala „Timiș”

- „Profesia preferată” BP Chircăiești
- „Cunoaște-te pe tine însuși” – BPR Căușeni, BP Zaim; Activități în parteneriat cu DROFM Căușeni „Târgul locurilor de Muncă”. În cadrul acestui parteneriat au fost organizate și 2 Târguri ale locurilor de muncă cu elemente de promovare a profesiilor, iar biblioteca a prezentat pledoarii profesiei de bibliotecar.

- „Școala IT pentru adulți refugiați din Ucraina” – BPR Căușeni
- Abilitățile de răbdare și deprinderi de muncă se dezvoltă la copii în cadrul serviciilor ce țin de munca manuală. „Biblionova. Origami – mâini de aur” – BP Fîrlădeni; „Micii meșteri mari” BP Tănătari; „Mărgelușa fermecată” Filiala copii Căușeni, „Mâini dibace” BP Sălcuța, BP Chircăieștii-Noi, BP Florica, BP Hagimus, „Degețele fermecate” BP Ciuflești, „Tânărul pictor” – BP Copanca, „BiblioDeko” BP Fîrlădeni, „Dibăcie și fantezie” BP Zaim.

ODD 11. Orașe și comunități durabile.

„Tezaurul Botnei. Descoperă localitatea ta” BP Zaim, BP Taraclia copii

ODD 13. Protejarea planetei.

- „Ecologia – șansă pentru mileniu” - BP Taraclia copii. Bibliotecarii cu elevii abordează tematici precum poluarea apelor, schimbările climatice, poluarea aerului și substanțele nocive.

ODD 16. Pace și justiție.

„Solidari cu Ucraina” serviciu dedicat refugiaților dezvoltat în BP Zaim.

Aceste servicii și activități culturale au fost unele din cele mai solicitate, care au avut un impact major asupra dezvoltării bibliotecilor publice din raionul Căușeni și care au contribuit esențial la îmbunătățirea imaginii bibliotecii în comunitate și pentru care au fost realizate și potofolii.

Promovarea activităților bibliotecilor se realizează în cea mai mare parte prin postările pe paginile de Facebook și au contribuit la consolidarea imaginii, dar și la schimbarea atitudinii utilizatorului față de bibliotecă.

Expozițiile noastre virtuale, promovările video ale cărților noi, filmulețe create în bibliotecă sunt plasate în mediul virtual. Bibliotecile se fac cunoscute deja pe Tik-Tok, Instagram, Youtube și pe platforme. Impactul nu a fost chiar pe măsura așteptărilor. Vizualizări avem, și utilizatori care s-au înscris în urma acestor postări s-au atestat, dar nu avem acel flux de utilizatori pe care l-am aștepta. Încă un minus mare ale acestor platforme este necesitatea de a posta cât mai des postări cât mai creative pentru a te menține în vizorul utilizatorului virtual, ceea ce este foarte solicitant. Însă această formă de comunicare subliniază avantajele utilizării bibliotecii, accentul punându-se pe gratuitate, veridicitate, accesibilitate și creativitate.

V. Activitate metodologică. Dezvoltare profesională continuă.

5.1 Reuniuni metodologice.

Pe parcursul anului 2024 bibliotecarii din raionul Căușeni, au fost reuniți în cadrul a 38 de activități metodologice raionale. Temele principale au fost:

- ✓ Implicarea bibliotecilor în implementarea Agendei ONU 2030;
- ✓ Raportarea 6C; raportul analitic anual;
- ✓ Regulamentul de evidență a colecțiilor;
- ✓ Cadrul de reglementare și standardizare a activității de bibliotecă;
- ✓ Crearea catalogului offline al bibliotecii;
- ✓ Portofoliul serviciilor/proiectelor;
- ✓ Gestionarea portalului ORT;
- ✓ Gestionarea contului Gmail.com;
- ✓ Elaborarea chestionarului în Google Forms;
- ✓ Bazele programului Microsoft Office Word;
- ✓ Bazele programului Microsoft Office Excel;
- ✓ Bazele programului Microsoft Office Power Point;
- ✓ Instrumentele de lucru a paginii Canva;
- ✓ Instrumente avansate de lucru Google Drive;
- ✓ Instrumentele de lucru cu Youtube. Navigarea diverselor secvențe video.

Activitățile au fost desfășurate în format atât fizic cât și on-line. Au participat bibliotecari începători, bibliotecari școlari, specialiști din primării, bibliotecari doritori.

5.2. Activități educaționale pentru bibliotecari.

Pe parcursul anului 2024 bibliotecarii din raionul Căușeni au beneficiat de un șir întreg de instruiți și activități educaționale. Marea parte a activităților sunt programate în cadrul Ofertei Educaționale elaborate de către Biblioteca Raională, care are rol și de Centru biblioteconomic în raion. Dar și instruirile oferite de Centrul Național de Formare al BNRM, BNC, ABRM, USM, ProDidactica, ș.a. au fost în acest an foarte accesibile și accesate. Tematici variate, interesante și foarte actuale pentru toți bibliotecarii. Aducem sincere mulțumiri pentru această posibilitate de „a lumina” teme care erau uitate, sau de a învăța noi tehnici și noi abordări a activității bibliotecilor.

În anul 2024 bibliotecarii BP din rețea 63 de bibliotecari au participat la 905 de ore de instruire non-formală, iar 1 bibliotecar a participat la 300 ore de instruiți formale.

În anul 2024 Centrul Biblioteconomic Căușeni a organizat pentru bibliotecarii din rețea o Școală de vară a Bibliotecarilor în perioada august- septembrie. Temele propuse spre instruire au vizat toți bibliotecarii, dar apelul școlii pentru Bibliotecari a fost mai mult destinat bibliotecarilor noi angajați.

Spre bucuria noastră la apel au răspuns mai mult bibliotecarii deja inițiați, dar dornici de a învăța ceva nou, de a pune în discuție problemele existente și dorința de a ajunge în toate bibliotecile aceleași standarte. Astfel, la Școala de Vară au participat 34 de bibliotecari din 26 de biblioteci, cât și 8 bibliotecari din BPR Căușeni.

Un subiect important abordat a fost cultura informației și dezvoltarea lecturii de bibliotecă. Responsabila de instruire a fost Liuba Osipov.

Cultura informației și dezvoltarea lecturii de bibliotecă sunt două concepte strâns legate care promovează accesul la informații și formarea de abilități de lectură în cadrul comunității. Acestea se referă la promovarea valorii și importanței cititului și la dezvoltarea de abilități de analiză critică și interpretare a informațiilor. Într-o societate în care informațiile sunt din ce în ce mai accesibile și în care se produce o cantitate mare de conținut, cultura informațiilor devine din ce în ce mai importantă pentru a naviga în mediul informațional.

5.3 Instruiți pentru comunitate oferite de bibliotecari.

În raionul Căușeni, bibliotecile publice au desfășurat un număr semnificativ de instruiți nonformale, atingând un total de 915 participanți, dintre care 533 au fost copii. Aceste activități au inclus 4686 de ore academice, din care 3110 au fost dedicate exclusiv copiilor. Activitățile organizate au inclus teme variate, de la ore de limba engleză și instruiți IT, până la cluburi de lectură și fitness pentru doamne.

Scopul Instruirilor:

Scopul acestor instruiți nonformale este de a oferi membrilor comunității acces la cunoștințe și abilități esențiale pentru dezvoltarea personală și profesională. Bibliotecile publice, ca centre de resurse comunitare, în anul 2024 și-au propus să:

- ✓ **Îmbunătățească competențele lingvistice** - Îmbunătățirea competențelor lingvistice reprezintă un obiectiv fundamental în educația contemporană, iar prin intermediul orelor de limba engleză, tinerii au avut oportunitatea de a-și dezvolta abilitățile lingvistice într-un mediu propice învățării. Aceste sesiuni au fost facilitate de bibliotecari experimentați, care au oferit îndrumare personalizată în realizarea temelor pentru acasă. Astfel, tinerii nu doar că au învățat să-și exerseze cunoștințele de gramatică și vocabular, dar au și avut ocazia să

participe activ la discuții, să își exprime opiniile și să își dezvolte abilitățile de comunicare orală și scrisă.

Pentru adulți, programul a fost conceput să îmbogățească vocabularul de comunicare, un element esențial în contextul unei societăți globalizate, în care competențele lingvistice sunt din ce în ce mai importante. Participarea la aceste cursuri a avut un impact semnificativ asupra capacității de a interacționa eficient în diverse medii sociale și profesionale, facilitând integrarea în comunități internaționale și deschiderea către oportunități de carieră.

Promovarea educația continuă

Promovarea educației continue a adulților în bibliotecile publice din raionul Căușeni poate fi realizată printr-o serie de strategii și activități menite să atragă și să implice comunitatea locală.

Au fost organizate ateliere și cursuri non formale pe diverse subiecte, cum ar fi:

- Competențe digitale,
- Dezvoltare personală,
- Managementul timpului,
- Promovarea resurselor online. Acces la platforme de învățare online. Oferirea de acces gratuit la platforme de învățare online și resurse educaționale digitale.
- Crearea de tutoriale video care să ajute la dezvoltarea de abilități specific aplicația Bandicap.
- Organizarea Campanii de informare și sensibilizare materiale promoționale, crearea de pliante, postere și campanii pe rețelele sociale pentru a atrage atenția asupra programelor disponibile în Programele CANVA, WordArt, TinyScanner.
- Microsoft Office (Word, Excel, PPT)

Ce impact a avut instruirile realizate de bibliotecari asupra comunității?

- Îmbunătățirea competențelor: Adulții au dobândit noi abilități care le-a sporit șansele de angajare și dezvoltare personală.
- Participarea la programele educaționale le-a sporit încrederea adulților în propriile capacități.
- Educația continuă a cetățenilor în Bibliotecile Publice le-a creat o comunitate mai informată și mai unită, participanții au avut posibilitatea să-și împărtășească cunoștințele și experiențele lor acumulate în perioada de instruire.

Prin implementarea acestor instruirii o parte din biblioteci publice din raionul Căușeni au devenit centre de educație continuă, contribuind astfel la dezvoltarea comunității și la îmbunătățirea calității vieții locuitorilor.

În concluzie, instruirile nonformale organizate de bibliotecile publice din raionul Căușeni au un impact profund asupra dezvoltării personale și comunității, contribuind la formarea unei societăți mai educate, unite și sănătoase.

Oferta educațională a BPR Căușeni este pusă la dispoziție pentru personalul de specialitate din biblioteci. La fiecare sfârșit de an bibliotecarii se expun ce teme îi interesează pentru a fi introduse în ofertă educațională. Acest fapt ne dă posibilitatea să ne orientăm mai ușor în spațiul instruirilor ce au loc în republică, să ne mobilizăm atunci, când un segment de instruire este mai puțin acoperit. Pe parcursul anului, unele instruirii, pot fi ajustate, revăzute, sau repetate, în dependență de necesitățile bibliotecarilor din teritoriu.

5.3 Activitate de cercetare și editorială.

În anul 2024 Biblioteca Publică Raională „Ion Ungureanu” a continuat lucrul asupra elaborării Biobibliografiei „Ioan Găină – un Om ca o instituție” dedicată celor 60 de ani de la nașterea scriitorului și muzeografului Ioan Găină. Lucrarea este una destul de consistentă și cuprinde toate laturile de activitate și de viață a personalității căușenene. Varianta neredactată a biobibliografiei este încă pe masa D-lui Ioan Găină, care a solicitat să introducă personal date și documente din arhiva personală pentru o întregire a lucrării.

VI. RESURSE.

6.1. Resurse umane.

Resursele umane sunt primele resurse strategice ale unei instituții. Succesul instituției, gradul de competitivitate al acestuia, pornesc de la premisa că oamenii sunt bunul cel mai de preț al instituției. Bibliotecile publice Căușeni dispun de un potențial profesional care încearcă să înfrunte provocările impuse de era digitală, acționează rapid la schimbări, se îngrijește de autoinstruirea profesională și este la curent cu noutățile legale și de reglementare în domeniu.

Numărul personalului din BP Căușeni în anul 2024 numără 66 unități în echivalent a 51 norme de muncă. (Tabel 8)

- 48 bibliotecari, echivalent a 47,5 norme de muncă,
- Studii superioare 25 persoane (13 de specialitate)
- Studii medii 20 persoane (9 de specialitate)
- Studii secundare generale 3.

Tulburările în sistemul bugetar legate de crize s-au răsfrânt asupra domeniului pe parcursul întregului an și mai continuă.

Din păcate, avem biblioteci unde s-a răsfrânt vizibil asupra activității sale faptul, că fluctuația cadrelor este foarte mare, bibliotecarii nou veniți nu au studii și nici idee despre activitatea unei biblioteci moderne. La fel, activitatea cu o normă de muncă 0,5 în 10 biblioteci (Tănătarii-Noi, Baccealia, Baurci, Chircăiești, Chircăieștii-Noi, Copanca, Copanca-copii, Tocuz, Ciuflești, BPO nr.1, BPO nr.2) au influențat mult indicatorii de performanță, rezultatele anului ar fi fost mai îmbucurătoare. La moment, 4 biblioteci (Plop-Știubei, Taraclia adulți, Grădinița și Leuntea) nu activează și nu se știe care va fi soarta lor mai departe. 20 la sută (8 la număr) din totalul bibliotecilor publice din raion nu sunt dotate cu echipament tehnic și în acest proces complicat pentru bibliotecari din cauza crizelor parvenite nu se pot adapta la instruirile și prestarea serviciilor on-line.

Mizăm pe ajutorul și sprijinul angajatorilor, adică a APL, pe care îi rugăm să pună umărul la dotarea bibliotecilor cu echipament modern și achiziții de carte.

În bibliotecile din raion activează 66 de angajați, comparativ cu a.2019 când erau 79 de persoane, dintre care 48 în calitate de bibliotecari. Toți bibliotecarii au un nivel de studii de la medii până la superioare de specialitate.

Tabloul (Tabel 7) ce ține de gradul dezvoltării profesionale al bibliotecarilor din raionul Căușeni este următorul :

Tabel 7. *Gradul dezvoltării profesionale al bibliotecarilor.*

Gradul de calificare	2020	2021	2022	2023	2024	Variație
Gradul superior	1	1	1	2	2	0
Gradul I	6	6	7	5	5	0
Gradul II	20	19	13	13	5	-8
Total	27	26	21	20	12	-8

În anul 2024 personalul din BP a suferit schimbări, numărul personalului deținător de grad de calificare s-a micșorat cu 8 bibliotecari. Printre bibliotecari se atestă intenții de refuz în ce privește obținerea sau confirmarea gradului de calificare din motivul, că nu mai este atât de motivantă această ofertă, care presupune 2 clase adăugătoare la treapta de salarizare, ceea ce constituie în jur de 500 lei lunar. Plus la toate o mare parte din bibliotecari nou angajați nu au studii în corespunzătoare și vechime în muncă pentru a-și crea un dosar și a aplica la un grad de calificare profesională.

Tabel 8. *Indicatori de performanță. Personal.*

	Indicatorii	2020	2021	2022	2023	2024
1	Numărul de angajați/ <i>norme întregi</i>	77 / 59,25	75/59	73/57	70/52	66/51
2	Număr de personal / <i>norme întregi</i>	52 /50,5	51/48,75	50/48	48/46	48/47,5
3	Numărul de angajați per persoană din populația servită B.1.4.1 (r.1:4 X1000)	0,9	0,9	0,9	0,8	0,8
4	Numărul populației servite	83447	83447	83499	82947	82342
5	Numărul total de ore de instruire profesională formală și non-formală pentru bibliotecari	1213	1075	488	1308	1637
6	Numărul de ore formare per bibliotecar B.4.2.2.2 (r.5: 2)	23	21	10	27	34

Tabel 9. Personalul de bibliotecă după categoria de vârstă.

anul	Sub 25 ani	25-54 ani	55+ ani	Total bibliotecari
2022	1	28	21	50
2023	0	27	21	48
2024	0	22	26	48

Conform datelor din tabelul 9, vedem, că mai mult de jumătate din personalul din biblioteci sunt persoane 55+, adică sub vârsta de pensionare sau la pensie. Nu este nimic grav în asta atâta timp cât angajatul dorește să învețe, să se autoinstruiască, este flexibil și păstrează pasul cu progresul intervenit în profesie. Doar că de multe ori vedem personal obosit, neimplicat, nemotivat să progreseze.

6.2 Resurse tehnologice.

Informatizarea și conectarea bibliotecilor la rețeaua de Internet sunt procese inevitabile într-o societate cognitivă. Actualmente, bibliotecile publice activează utilizând TIC, care oferă posibilitate de a pune la dispoziția utilizatorilor atât servicii noi, cât și modernizarea celor tradiționale, precum și oportunitatea de a atrage noi utilizatori.

Dezvoltarea componentei echipament și soft a rețelei locale

La sfârșitul anului 2024, cele 40 de lăcașe ale BP Căușeni dispun de :

- 32 de biblioteci dețin calculatoare – 31 au conectare la Internet
- 132 de calculatoare – 129 conectate la Internet;
- 37 de multifuncționale, 6 imprimante simple și 5 color;
- 17 alte echipamente
- 1 tablă interactivă
- 39 tablete
- 3 roboți Lego Mindstorms

Pe tot parcursul anului 2024, 32 din BP Căușeni oferă utilizatorilor și serviciul internet WiFi.

BPR a reușit să obțină din proiecte 4 tablete, 1 kit de robotică, să facă restartarea/ upgradarea la toate calculatoarele existente în bibliotecă. Câte 4 tablete au obținut și BP Ursoia și Tănătari fiind participante în cadrul Proiectului moldo-român „LibHub”.

La nivel de raion, din cele 40 biblioteci, 8 nu sunt dotate cu echipament, dar bibliotecarii participă la instruirile IT, fiind interesați să cunoască tehnologiile.

BP din raion sunt amplasate în majoritate în spații proprii (39) și speciale (25) sau reamenajate (15). Majoritatea din ele activează în condiții satisfăcătoare, unele au beneficiat de reparații

cosmetice (BPR Căușeni) și chiar capitale (BP Săiți, BP Opaci), dar cea mai mare problemă rămâne a fi încălzirea pe timp de iarnă, care este rezolvată parțial cu sobe sau încălzitoare electrice. 3 dintre biblioteci au nevoie de reparație capitală, una din ele (s.Leuntea) este în stare avariata și și-a sistat activitatea din acest motiv, iar primarul tinde să lichideze biblioteca definitiv în localitate.

6.3 Resurse financiare.

Conform prevederilor legislative la compartimentul financiar-contabil s-a simțit o colaborare cu organele de decizie și APL în realizarea obiectivelor, dar în unele cazuri și o reticență destul de vădită în ce privește finanțarea necesităților bibliotecii.

Bibliotecile Publice din sate continuă să fie dirijate de **bibliotecari principali** sau chiar doar de **bibliotecar** chiar dacă, conform legii o bibliotecă trebuie să fie condusă de un director sau șef de bibliotecă. Bibliotecarii din teritoriu participă tot mai activ și mai insistent la repartizarea surselor financiare pentru instituție. În acest mod, majoritatea bibliotecilor au reușit să fie dotate cu echipament necesar, să fie efectuate la timp reparații curente ale încăperilor și a calculatoarelor, iar achiziția de carte să fie controlată de bibliotecar și să corespundă cu cerințele utilizatorilor.

Activitatea administrativă a BPR Căușeni a fost orientată la administrarea, gestionarea și întreținerea instituției. Astfel, BPR Căușeni nu a dus lipsă de surse financiare pentru asigurarea procesului de lucru cu rechizite de birotică, mărfuri de uz casnic, dezinfectante, achitarea serviciilor informaționale, reparații curente a echipamentului. Au fost procurat mobilier – dulapuri, 6 vitrine cu rafturi pentru cărți, o tumbă pentru materiale de lucru, covoare, jaluzele, un cooler și un aspirator. Achiziția de carte și periodice a constituit doar la BPR 75 mii lei din bugetul alocat. Biblioteca raională prin activitatea sa în diferite proiecte a obținut venituri în sumă de peste 70 000 lei în formă de carte, mobilier, echipament TIC, birotică, jocuri de masă și alte finanțări

Principalele cheltuieli financiare ale bibliotecilor teritoriale din raionul Căușeni (Tabel 10, 11) pentru anii 2020-2024 putem să le clasificăm în următorul mod :

Tabel 10. ***Cheltuieli financiare.***

Articolul, cheltuieli, lei	2020, lei	2021, lei	2022, lei	2023, lei	2024	Variație (comparativ cu a.2023) lei
Personal	3295538	3544509	3999570	4005018	5894695	+1899677
Achiziții documente	272340	186986	172685	262040	210004	-52036
Reparații	122453	103501	60951	100325	75693	-24632
informatizare	121627	91089	98494	136125	88177	-47948
Alte cheltuieli	695769	673998	1126798	1257201	977570	-279631

Total buget, cheltuieli	4507727	5782022	4423912	5690509	5888608	+ 198099
Fonduri atrase	27475	31776	257665	340300	97687	- 242613

Din acest tabel deducem ușor variațiile cheltuielilor financiare, care au intervenit în anul 2024. Au scăzut cu aproximativ 52 mii lei cheltuielile pentru achiziții de documente, acest fapt nu este îmbucurător, dar probabil finanțele au mers la alte cheltuieli legate de întreținerea bibliotecii (reparație, achitarea serviciilor mai costisitoare, salariul angajaților ș.a). La fel, au scăzut cheltuielile pentru informatizare, reparații și alte cheltuieli pentru activitatea zilnică a bibliotecilor, dar fondurile atrase sunt în scădere.

VII. CONCLUZII. PROBLEME ȘI ORIENTĂRI DE PERSPECTIVĂ.

7.1 Concluzii despre rezultatele obținute în anul 2024.

Anul 2024 a intrat în istorie marcat criza războiului din Ucraina, care continuă de aproape 3 ani, anul electoralei prezidențiale și a referendumului republican. Toate sferele de activitate au revenit, însă, mai mult sau mai puțin la normal. Bibliotecarii au reușit să revină la activități interesante și interactive, numărul de participanți la activitățile de bibliotecă devenind tot mai numeros. Punându-și creativitatea și cunoștințele în lucru, bibliotecarii au continuat cu noi inițiative, participând în proiecte comunitare și inventând noi servicii, reușind să-și păstreze utilizatorii fideli și locul de muncă.

Scopul managementului reuselor umane din biblioteci a fost și este de a stimula performanțele bibliotecarilor, de a atinge satisfacții profesionale prin nivelul de instruire, autoinstruire și cunoaștere. Includerea în planul de activități a BPR Căușeni, ca centru metodologic pentru bibliotecile publice a unui plan de consolidare a culturii instituționale, de motivare, de instruire și de cooperare mai strânsă a bibliotecarilor din raion. Vom crea un mediu în care bibliotecarii să continue să învețe, să se perfecționeze și să se manifeste pentru creștere profesională.

BP din rețeaua Căușeni au fost, în majoritatea lor, un spațiu informațional și cultural atractiv pentru cetățeni. O parte mare din bibliotecari au lucrat cu fondul de carte, înaintând spre casare literatura învechită și revizuiind politicile de bibliotecă existente. Un exercițiu foarte bun a fost participarea la diverse conferințe online organizate de CFC al BNRM, BNC. Conferințele online sunt binevenite și bine tolerate de bibliotecari.

Din păcate, tot mai multe sunt intențiile primarilor de a lichida biblioteci, sau a trece bibliotecarul la un număr de ore de activitate redus. Acolo unde au fost trimiși la pensie bibliotecarii ajunși la vârsta de pensionare, au fost angate persoane fără studii în domeniu, sau chiar în general fără studii relevante. Astfel, e nevoie de ani pentru ca angajatul să învețe muca pe care trebuie să o facă, să capete experiență, ca apoi să reușească să adune un portofoliu pentru a aplica la un grad profesional. În anul 2024 rețeaua de bibliotecari din rl Căușeni a rămas fără 8 bibliotecari cu grad profesional. E mult.

Promovarea activităților bibliotecilor se realizează în cea mai mare parte prin postările pe paginile de Facebook ale fiecărei entități în parte. BPR are blog, cont pe canalul Youtube, Tik-tok, Instagram,

BO Căinari socializează și pe Odnoclassniki. Prezența bibliotecilor în social-media a contribuit la consolidarea imaginii, dar și la schimbarea atitudinii utilizatorului față de bibliotecă. Această formă de comunicare subliniază avantajele utilizării bibliotecii, accentul punându-se pe gratuitate, veridicitate, accesibilitate și creativitate.

Anul 2025 vine cu noi provocări, urmează să dezvoltăm mai multe servicii bazate pe necesitățile comunității atât cu prezență fizică, cât și la distanță, să ne dezvoltăm și mai mult abilitățile în domeniul TIC și utilizarea lor cât mai activă în toate domeniile de activitate biblioteconomică. Implementarea în continuare a schimbărilor legate de intrarea în vigoare a modificărilor Legii cu privire la biblioteci, să ținem cont de noile regulamente și de propriile strategii de dezvoltare. Ne așteaptă un an, când va trebui să demonstrăm în continuare, că activăm în corespundere cu regulamentele și instrucțiunile care reglementează activitatea bibliotecilor. Ne așteaptă un an de pregătire pentru noul proces de evaluare care va avea loc în anul 2026. Este important, ca fiecare angajat să fie informat foarte bine și să ia în calcul toate avantajele cadrului legal existent deja.

7.2 Analiza SWOT pentru anul de referință 2024.

Analiza SWOT implică înțelegerea și analizarea punctelor tari și a celor slabe ale BPR Căușeni, filialele ei și bibliotecile din raion, precum și identificarea aspectelor care ar putea favoriza sau amenința viabilitatea acestora. În acest fel, se vor putea valorifica la maxim punctele forte, se vor evidenția deficiențele, se vor valorifica ocaziile favorabile și se vor lua măsuri de diminuare a riscurilor.

<i>Funcție forte</i>	<i>Puncte slabe</i>
Localurile BP dispun de un mediu adecvat studiului cu spații dotate și confortabile: mobilier fără carcasă, echipament IT divers și periferice; fond de carte divers, Sală multimedia, Club de robotică; • 18 % din populația-țintă este utilizatoare de servicii ale BP; • Colecții bogate de resurse informaționale pe care bibliotecile le dețin, fiind unicul loc de păstrare a patrimoniului scris din localitate; • BP oferă servicii de informare și recreere orientate pe categorii de vârstă, interese, precum și activități de rang național și internațional cu impact major, festivaluri și conferințe; • BP oferă instruirii IT gratuite; • Vizibilitatea activității BP prin actualizarea permanentă a paginilor de Facebook și a altor rețele de socializare; • Personal calificat, flexibil, pregătit provocărilor noilor tendințe moderne; • Valorificarea colecțiilor prin crearea catalogului offline;	• Resurse financiare insuficiente pentru achiziția de publicații și rata de înnoire activă a fondului; • Creșterea prețului la carte și edițiile periodice ; • Personal calificat insuficient; • Cheltuieli de întreținere mari; • Uzură morală și fizică avansată a unor echipamente; • Capacitate scăzută de atragere de donații ori de alte surse extrabugetare; • Motivare slabă pentru dezvoltarea și menținerea voluntariatului, prin intermediul cărora să-și poată extinde și diversifica activitățile; • Lipsa interesului mediului de afaceri are o implicare redusă în susținerea activităților cultural-sociale organizate de bibliotecile publice;

• 32 de BP oferă acces la Internet gratuit, îndrumare în utilizarea calculatorului precum și ajutor la solicitarea utilizatorului de a găsi o anume informație, • Utilizarea BP pentru prestarea serviciilor e-gov: plăți online, depunerea cererilor pentru serviciile stării civile, s.a.; • Bibliotecarul este bine instruit, are abilități în managementul proiectelor; • Crearea de medii creative pentru grupurile de utilizatori ce au ales ca loc de întâlnire, de socializare, biblioteca publică.	• Conștientizarea insuficientă de către APL și comunitate precum că bibliotecile publice au rol de centru cultural, centru de informare, centru de educație nonformală; • Migrarea personalului, fluctuația cadrelor ; • Avansarea permanentă a tehnologiilor cere solicitări permanente pentru menținerea la zi a infrastructurii de aplicații și de echipamente; • Accesibilitatea tot mai mare la sursele alternative de informare - Internet, Radio, Televiziune duce la descreșterea numărului de vizite și scăderea interesului față de bibliotecă ; • Este complicată monitorizarea bibliotecilor publice. Cerințele sunt mari, capacitățile unor bibliotecari sunt limitate. Fluctuația cadrelor este mare. Ne solicită mult timp lucrul cu ei; • Bibliotecarii din instituțiile de învățământ sunt la nivel foarte slab profesional. Nu cunosc calculatorul și legislația. Este foarte solicitant lucrul cu ei; • Puțini specialiști în domeniu au mai rămas în sistem ;
Oportunități: • Posibilități sporite de perfecționare profesională continuă. Cursuri online, ateliere profesionale diverse oferă șanse pentru toți bibliotecarii să crească profesional; • Perfecționarea profesională continuă a bibliotecarilor asigură progrese în dezvoltarea serviciilor de bibliotecă, în atragerea de parteneri și fonduri pentru susținerea inițiativelor de bibliotecă; • Dezvoltarea competențelor bibliotecarilor și partenerilor de a acumula fonduri și alte resurse pentru inițierea unor noi servicii de bibliotecă; • Intensificarea colaborării cu mass media în scopul diseminării succeselor bibliotecii și a utilizatorilor ei; • Diversificarea parteneriatelor pentru a obține susțineri în acumularea de resurse pentru dezvoltarea colecțiilor și a serviciilor noi adresate diferitor categorii de utilizatori;	Pericole: • Limitarea bugetele bibliotecilor; • Schimbările politice și social-economice; • Insuficiența programelor guvernamentale de sprijin al bibliotecilor; • Criza financiară; • Criza economică; • Criza demografică; • Progresul rapid al tehnologiilor informaționale; • Diminuarea numărului de utilizatori activi;

• Perfecționarea mecanismului de colaborare cu bibliotecile din toată rețeaua raională pentru a promova mai rapid schimbările în bibliotecile din raion. Replanificarea programului de asistență metodologică pentru bibliotecarii din teritoriu; • Diversificarea programelor și formelor de perfecționare oferite bibliotecarilor din bibliotecile Publice..	• Creșterea rapidă a prețurilor pentru achiziții de documente, resurse, echipamente; • Optimizarea irelevantă instituțională și a personalului; • Diminuarea interesului utilizatorilor pentru resursele documentare ale bibliotecilor; • Războiul din Ucraina.
--	---

ANEXE.

- 1. Indicatori de performanță identificați pentru rețeaua de biblioteci din raionul Căușeni pentru anul 2024.**
- 2. Publicații. Reportaje.**
Biblioteca Publică Raională „Ion Ungureanu” Căușeni în vizorul mass-media.
- 3. Reuniuni profesionale organizate de BPR „Ion Ungureanu” Căușeni în anul 2024**
- 4. Link-uri ale celor mai importante activități ale BPR promovate pe Facebook în anul 2024.**

Anexa 1.

Indicatori de performanță ai rețelei de biblioteci publice Căușeni .

n/ o	Denumirea indicatorului	Obiectiv	Cuantumul indicatorului			2023	2024
			2020	2021	2022		
1	<i>Rata de circulație. B.2.1.1</i>	<i>Evaluarea nivelului global de utilizare a unui fond de împrumut. Poate de asemenea servi la evaluarea corespunderii mărimii colecției necesităților populației servite</i>	<i>0,47</i>	<i>0,45</i>	<i>0,33</i>	<i>0,42</i>	<i>0,39</i>
2	<i>Împrumut pe cap de locuitor. B.2.1.2</i>	<i>Obiectivul este de a stabili rata de utilizare a colecțiilor de bibliotecă de către populația servită de aceasta</i>	<i>2,3</i>	<i>2,2</i>	<i>1,6</i>	<i>2,0</i>	<i>1,9</i>
3	<i>Intrări în bibliotecă pe cap de locuitor. B.2.2.1</i>	<i>Evaluarea capacității bibliotecii de a atrage utilizatorii pentru a-i oferi serviciile sale.</i>	<i>1,5</i>	<i>1,5</i>	<i>2,3</i>	<i>2,0</i>	<i>1,8</i>
4	<i>Rata de participare la activitățile organizate de bibliotecă. B.2.2.4</i>	<i>Evaluarea interesului manifestat de populația servită față de activitățile organizate de bibliotecă.</i>	<i>21</i>	<i>20</i>	<i>154</i>	<i>219</i>	<i>194</i>
5	<i>Numărul de participări la orele de instruire B.2.2.5</i>	<i>Evaluarea capacității bibliotecii de a ajunge la utilizatori, organizând acțiuni de instruire în utilizarea serviciilor</i>	<i>8</i>	<i>8,2</i>	<i>13</i>	<i>20,7</i>	<i>56</i>
6	<i>Procentul de frecvență de către populația țintă. B.2.4.1</i>	<i>Evaluarea reușitei bibliotecii în a contacta și atrage populația țintă</i>	<i>21%</i>	<i>20</i>	<i>18 %</i>	<i>21%</i>	<i>18%</i>
7	<i>Cost per împrumut. B.3.1.1</i>	<i>Evaluarea costului serviciilor de bibliotecă în funcție de numărul de împrumut</i>	<i>23</i>	<i>25</i>	<i>33</i>	<i>33,5</i>	<i>37</i>
8	<i>Costul achizițiilor per împrumut . B.3.1.2</i>	<i>Evaluarea costului achizițiilor per împrumut și eficiența politicii de dezvoltare a colecției orientate spre utilizatori</i>	<i>2</i>	<i>1,5</i>	<i>2</i>	<i>2,3</i>	<i>2,3</i>
9	<i>Raportul între cheltuieli pentru achiziții și chelt. pentru personal.</i>	<i>Raportarea costurilor de achiziții a costul de personal pentru a stabili dacă biblioteca consacră o parte</i>	<i>0,11</i>	<i>0,07</i>	<i>0,06</i>	<i>0,09</i>	<i>0,07</i>

	B.3.3.3	pertinentă din mijloacele sale colecției					
10	Cost per utilizator B.3.4.1	Evaluarea costului serviciilor de bibliotecă în ceea ce privește numărul de utilizatori	310	337	346	405	468
11	Rata de ocupare a locurilor din bibliotecă. B.2.3.1	Evaluarea ratei globale de utilizare a locurilor destinate lecturii sau studiilor în bibliotecă prin estimarea procentului de locuri în folosință la un anumit moment dat	91%	81%	81 %	85%	88%
12	Cost per intrări fizice și virtuale. B.3.4.2	Evaluarea costului serviciului de bibliotecă în funcție de numărul de intrări și/sau vizite virtuale	36	37	24	35	40
13	Numărul de angajați per persoană din populația servită. B.1.4.1	Acest indicator are ca obiectiv evaluarea numărului de angajați ai bibliotecii per 1000 de persoane din populația servită	0,9	0,9	0,9	0,8	0,8
14	Numărul de ore formare per bibliotecar. B.4.2.2.2	Evaluarea perfecționării competențelor personalului de bibliotecă prin participarea la orele de instruire	23	21	10	27	34
15	Spațiul pentru public per persoană. B.1.3.1 (m.p.)	Evaluarea importanței bibliotecii ca loc de studiu, întâlniri, centru de învățare și indică suportul instituției pentru aceste sarcini	6	5,5	5,2	5,2	5,2
16	Procentul de personal implicat în parteneriate și proiecte de colaborare B.4.2.4	Evaluarea colaborării locale, naționale, internaționale a bibliotecii, respectiv, importanța și impactul ei asupra bibliotecii	73%	69%	75 %	60%	60%
17	Procentul din bugetul bibliotecii provenit din subvenții speciale sau din resurse proprii. B.4.3.1	Evaluarea capacității bibliotecii de a obține resurse financiare suplimentare	0,6%	0,5%	5,8 %	6%	0,6
18	Procentul din bugetul instituției alocat bibliotecii. B.4.3.2	Măsurarea părții bibliotecii (exprimat în termeni de unități monetare investite), în interiorul structurii organizaționale și evaluarea aportului financiar al instituției	96%	81%	95 %	94%	98%
19	Achiziții per capita (u.m.)	Numărul de volume achiziționate per cap de locator	0,04	0,04	0,02	0,03	0,06

Anexa 4.

Link-uri ale celor mai

importante activități ale BPR

promovate pe Facebook

în anul 2024.

Publicații. Reportaje.

Biblioteca Publică Raională „Ion Ungureanu” Căușeni în vizorul mass-media.

Biblioteca raională a înregistrat un număr bogat de repotraje ale televiziunii locale Studio-L ce reflectă activitățile bibliotecii, cât și reportaje audio înregistrate pentru Radio Moldova1 de către jurnalistul zonal Ilie Gluh..

Drept apreciere a creativității bibliotecii prin aplicarea, participarea și coordonarea în diverse proiecte ar fi impactul muncii depuse, creșterea imaginii bibliotecii în comunitate și recunoașterea bibliotecarului ca lider comunitar, profesionist la locul de muncă și specialist cu competențe multilaterale, considerăm și solicitarea surselor de informare mass-media (TV și radio) de a înregistra reportaje din bibliotecă despre activitățile pentru comunitate.

1. <https://api.md/ro/celula-de-comunicare-de-criz-a-causeni-instrument-util-de-comunicare-cu-cetatenii-la-nivel-local/>
2. https://www.studio-l.online/actualitate/de-30-de-ani-este-functionar-electoral-prin-mana-ei-au-trecut-mii-de-buletine-de-vot/#google_vignette
3. Evenimentul Zilei: Biblioteca publică "Ion Ungureanu" marchează 80 de ani
<https://www.youtube.com/watch?v=QIJXB6FB6Q>
4. 350 de titluri de carte în limba engleză donate de Ministerul Culturii Bibliotecii din Căușeni
<https://www.youtube.com/watch?v=YO26-QFmFCk>
5. Ziua internațională a limbii materne marcată la biblioteca pentru copii din Căușeni
https://www.youtube.com/watch?v=ZIU3fNMgk_0
6. Siguranța online învățată la bibliotecă. <https://www.youtube.com/watch?v=EGXrEzNEB18>
7. Celula de comunicare de Criză Căușeni a demarat primele activități
<https://www.youtube.com/watch?v=ks7hW5ABuxQ>
8. 80 de ani de activitate a bibliotecii Ion Ungureanu din Căușeni
https://www.youtube.com/watch?v=gTgq_3lFuP4
9. S-au întrecut cu poezia lui Vieru Elevii uni liceu din Căușeni au demonstrat că știu cel mai bine.
<https://www.youtube.com/watch?v=Uix6TFWzVw4>
10. Concurs de poezie la biblioteca raională din Căușeni
<https://www.facebook.com/reel/786244266678881>
11. Biblioteca pentru copii din Căușeni are un fond impresionant de carte.
https://www.studio-l.online/cultura/biblioteca-pentru-copii-din-causeni-un-fond-impresionant-de-carte/#google_vignette
12. Biblioteca pentru Copii din Căușeni a organizat "Carnavalul Fructelor de Toamnă"
<https://www.studio-l.online/exploram/foto-biblioteca-pentru-copii-din-causeni-organizat-carnavalul-fructelor-de-toamna/>
13. Halloween plin de distracție la Biblioteca Ion Ungureanu din Căușeni
<https://stiri.md/article/social/halloween-plin-de-distractie-la-biblioteca-ion-ungureanu-din-causeni>

Din păcate, angajații bibliotecilor din rețeaua Căușeni au înaintat spre publicare doar un articol în revista „Magazin Bibliologic” în anul 2024.

Osipov, Liuba. Biblioteca pentru o viață fără bariere. #ODD10. Inegalități reduse. //Magazin bibliologic.- 2024.-nr.1-2.-Pag.93-96. Disponibil: https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/93-96_68.pdf

Organizarea reuniunilor profesionale de către Biblioteca Publică Raională „Ion Ungureanu” pe parcursul anului 2024

Tema, subiectul reuniunii	Tipul (simp., masă rotundă, etc.) și nivelul reuniunii (internațional, național, local)	Numărul participanților	Note
04.12.2024 Biblioteca Publică Raională „Ion Ungureanu” Căușeni - 80 de ani de la fondare.	Eveniment festiv de nivel național	80	Organizată de BPR „Ion Ungureanu” Căușeni Responsabil: Osipov Liuba
02.12.2024 Activitate profesională zonală cu genericul „Bibliotecile în contextul integrării europene a Republicii Moldova: bibliotecarul ca facilitator al transformării digitale și educării lecturii”.	Conferință profesională zonală	40	Organizată de Biblioteca Națională din Republica Moldova Responsabil locali: Osipov Liuba Șestacovschi Larisa Popușoi Natalia
29.10.24 Seminar de instruire și informare despre activitatea și materialele informative elaborate de Celula de Comunicare de Criză (CCC) din raionul Căușeni creată în cadrul unui proiect al Asociației Presei Independente.	Seminar de instruire de nivel raional	35	Biblioteca Publică Raională „Ion Ungureanu” Căușeni Responsabili : Osipov Liuba, Șestacovschi Larisa, Popușoi Natalia, Lupăcescu Renata Partener: Asociația Presei Independente
24.05.2024 Eveniment solemn dedicat zilei profesionale ale lucrătorului din domeniul culturii, Atelier profesional „Reușitele și performanțele bibliotecarilor în 2023-2024”	Seminarul bibliotecarilor din raion	85	Organizat de Direcția Educație, Cultură, Tineret, Sport și Turism Responsabil: Șestacovschi Larisa Osipov Liuba
23.04.2024 Ziua Profesională a Bibliotecarului. Întrunire profesională, unde au fost invitați toți bibliotecarii din raion.	Seminar profesional de nivel raional.	50	Organizatori: Șestacovschi Larisa, șefa Secției Cultură Musteață Valeriu

03.04.2024 Atelier profesional și de instruire pentru bibliotecarii din raionul Căușeni, cu tematica „Cadru bibliotecar legal al Republicii Moldova. Aplicarea în lucru a standardelor, regulamentelor și instrucțiunilor din domeniu.”	Atelier profesional de nivel raional	42	Organizat de BPR „Ion Ungureanu” Căușeni Reposnsabili: Osipov Liuba Șestacovschi Larisa Popușoi Natalia
01.04.2024 Sesiune de informare pentru bibliotecari la tema: „Parteneriatul în realizarea măsurilor și serviciilor de ocupare a forței de muncă,,	Sesiune de informare profesională	26	Caldarova Liubovi, Șefă Direcției Oficiului Forței de Muncă Căușeni.
21.03.2024 Seminar raional în legătură cu vizita de lucru cu Ministrul Culturii, Sergiu Prodan	Seminar raional	105	Consiliul Raional Căușeni, Ministerul Culturii al Republicii Moldova
03.03.2024 Atelier Profesional în contextul prevederilor Ofertei Educaționale pentru anul 2024 a BPR „Ion Ungureanu” Căușeni și a CFC al BNRM	Atelier profesional de nivel raional	32	Organizată de BPR „Ion Ungureanu” Căușeni Reposnsabili: Osipov Liuba Șestacovschi Larisa Popușoi Natalia
02.02.2024 Seminar raional: „Sinteza anului 2023 în urma analizei rapoartelor de activitate” Atelier profesional „Pași pentru a face o achiziție de carte reușită într-o Bibliotecă Publică”	Seminar raional. Atelier profesional de nivel raional	32	Biblioteca Publică Raională „Ion Ungureanu” Căușeni Șestacovschi Larisa Osipov Liuba Reprezentantul Editurii „Litera” Oleg Cazacu.